

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. február 16.

a szerkesztőségek figyelmébe !

bb 1. gáspár sándor beszéde

tf/gk/ny hi la

1973. február 16.

rendelkezésre bocsátjuk annak a beszédnek a szövegét, amelyet gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára mond el pénteken délután az egyesült izsóban rendezendő nagygyűlésen. az anyag feloldásig embargós!

keretet később adunk.

x x x

tisztelt nagygyűlés !
kedves elvtársak!

- Ünnepelni jöttünk és emlékezni. emlékezünk a 25 évvel ez-
előtti napra, 1948. február 18-ára, amikor a magyar és a szovjet
kormány vezetői aláírták az első magyar- szovjet barátsági szer-
ződést, amelynek lényegét, szellemét még a lejárat előtt új
szerződés megkötésével erősítettük meg, 1967. szeptember 7-én.
az 1948-ban aláírt szerződés idején hazánkban még nem volt mun-
kás hatalom: ebből adódik az a különbség, amelyet az 1967-ben
megkötött szerződés már tartalmaz.

- ma ünnepeljük azt a szerződést, amely felöleli országaink,
népeink együttműködésének minden lényegese területét, amely ki-
fejezi a magyar és a szovjet nép barátságát.

/folyt köv/

-1-

0

bb 1. / gáspár sándor.....1.folyt/ny

- az 1948-ban aláírt okmány döntő fordulatot jelentett hazánk történetében. felszabadulásunk után a szovjetunió, mint vezető nagyhatalom barátságát nyújtotta a háboru pusztításából ébredező magyar államnak. ez a szerződés akkor a fiatal, független demokratikus magyarország első nemzetközi elismerését jelentette, s megnyitotta az utat előttünk, hogy magyarország a nemzetközi életben a haladás élvonalába kerüljön.

- e szerződéssel új korszak kezdődött, amelyben egymást követték a népi magyarország nemzetközi sikerei, elkezdődött gazdasági, politikai és kulturális tekintélyének növekedése. aktívan bekapcsolódhattunk a nemzetközi életbe, az ensz munkájába és más nemzetközi szervezetek tevékenységébe. jelenleg a varsói szerződés és a kgst aktiv, szilárd tagjaként a haladás erőinek megbízható támasza vagyunk, ez a folyamat a felszabadulással és az 1948-as szerződéssel indult el. az európai biztonságért tett jelenlegi erőfeszítéseink, a vietnami béke-megállapodásban vállalt megtisztelő nemzetközi megbízatásunk mind-mind elképzelhetetlen lett volna, ha akkor, ezzel az államközi szerződéssel nem alapozzuk meg nemzetközi kapcsolatainkat.

- a magyar történelemben ez az első olyan szerződés, amelyet egy hatalmas ország, a fasizmus felett győzedelmeskedő szovjet állam velünk, mint egyenrangú féllel kötött meg. első eset volt történelmünkben, hogy népünk érdekében kötöttünk szerződést, s mert a nép szerződése ez, ezért igazságos és örökérvényű szerződés.

ezt mondja a költő hidas antal egyik versében:

„, nincsen olyan erő, amely elszakassza,
amely közös küzdelmünket percre megakassza,,.

- valóban nincs ilyen erő! ez a szerződés nem egyszerűen jogi aktus. ez több, mert a maga egészében két nép testvériségének legőszintébb törekvéseit fejezi ki.

- a barátságunk természetesen nem e szerződéskötéssel kezdődött, hanem a nagy október harcaiban született. azok a magyar hősök gyökereztek meg, akik a nagy forradalom idején erejükkel, életüket áldozták orosz, ukrán és más munkástestvéreikkel a szocialista forradalomért.

/folyt köv/

-2-

bb 1. / gáspár sándor2.folyt/ny

- munkásosztályunk követendőnek tartotta az orosz példát, s 1919-ben megteremtette a maga hatalmát. akkor még legyőzött bennünket az imperialista tulerő. de a horthy fasizmus nehéz, küzdelmes éveiben is elszántságot, reményt adott annak a tudata, hogy létezik a szovjetunió, erősödik a munkások szabad országa, hogy épül a szocializmus.

- a barátsági szerződés 1948-ban történt aláírása óta eltelt negyedszázadban országunk, népünk gazdagodott, erősödött. a munkáshatalom kivívása és e szerződés segítette hazánkat a fejlődésben, a szocialista építésben.

- még felsorolni is sok legfőbb eredményeinket. népgazdaságunk egésze terveinkkel összhangban fejlődik. jól bizonyítják ezt hazánk elmúlt évi eredményei. kedvező alapok teremtődtek ez évre az életszínvonal átfogóbb, gyorsabb emelkedéséhez. pártunk központi bizottsága múlt év novemberében megjelölte ennek módját.

- 1950 óta 22 százalékkal növekedett hazánkban az aktiv keresők száma. a szocialista fejlődés ütemének megfelelően az iparban és az építőiparban foglalkoztatottak száma erőteljesen növekedett, miközben a mezőgazdaságban ma 40 százalékkal kevesebben dolgoznak.

- huszonkét-huszonhárom éve a foglalkoztatottak alig több, mint egyharmada dolgozott a szocialista szektorban, ma pedig több mint 95 százaléka. hazánkban a nemzeti jövedelem 1950 óta 221 százalékkal növekedett. az egy főre jutó fogyasztás 140 százalékkal, az összes társadalmi juttatás pedig ez idő alatt 420 százalékkal nőtt.

- 1950-ben a lakosság 47 százaléka részesült társadalombiztosításban, ma pedig egész népünk. amíg 1950-ben 10 ezer lakosra 11, addig 1971-ben már 23 orvos jutott, a kórházi ágyak száma ez idő alatt - 10 ezer lakosra számítva - 56- ról 82-re emelkedett.

- kölcsönösen kicseréljük tudományos eredményeinket, tapasztalatainkat, alkotásainkat. tudományos, technikai, műszaki és kulturális egyezmények segítik szellemi életünk fejlődését. a klasszikus és a mai magyar irodalomnak sok millió olvasótábora van a szovjetunióban, éppen úgy, mint nálunk az orosz és a szovjet irodalomnak.

/folyt köv/

-3-

bb 1. / gáspár sándor.....3.folyt/ny

- szellemi életünk, világnézetünk meghatározója a marxizmus-leninizmus. Lenin hazája sokoldalú segítséget nyújt abban, hogy közös eszménk, közös világnézetünk minél erőteljesebben érvényesüljön, és az imperialista világnézet és fellazítás leküzdésében harcunk még eredményesebb legyen.

- a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés élő valóság. hatása, ereje évről-évre gyarapodik, mert mindkét népnek az eszében, szívében és lelkében él. a szerződés mögött milliók munkája, szellemi és lelki ereje áll: a munkások, a parasztok, az értelmiségiek vágya, meggyőződése, cselekvő támogatása.

- a szerződés két azonos társadalmi rendszerű ország népet kapcsolja össze. ezért egymás megbecsülése, tapasztalatainak kölcsönös hasznosítása a szocializmus építésében, tulmutat a hivatalos kereteken, mert ez internacionalista, osztálytartalmu elvi és gyakorlati kapcsolat népeink között.

- a magyar-szovjet barátsági együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés hazánk, népünk, szocialista építő munkánk legszilárdabb támaszává vált. közismertek gazdasági kapcsolataink is: a szovjetunióból származó behozatalunk több mint kétharmada nyersanyag, villamosenergia és energiaforrás. a szovjetunióba irányuló exportunk majdnem kilencven százaléka ipari termék. az elmúlt huszonöt év alatt több, mint negyvenszeresére emelkedett a kölcsönös gazdasági előnyökön alapuló árucseré.

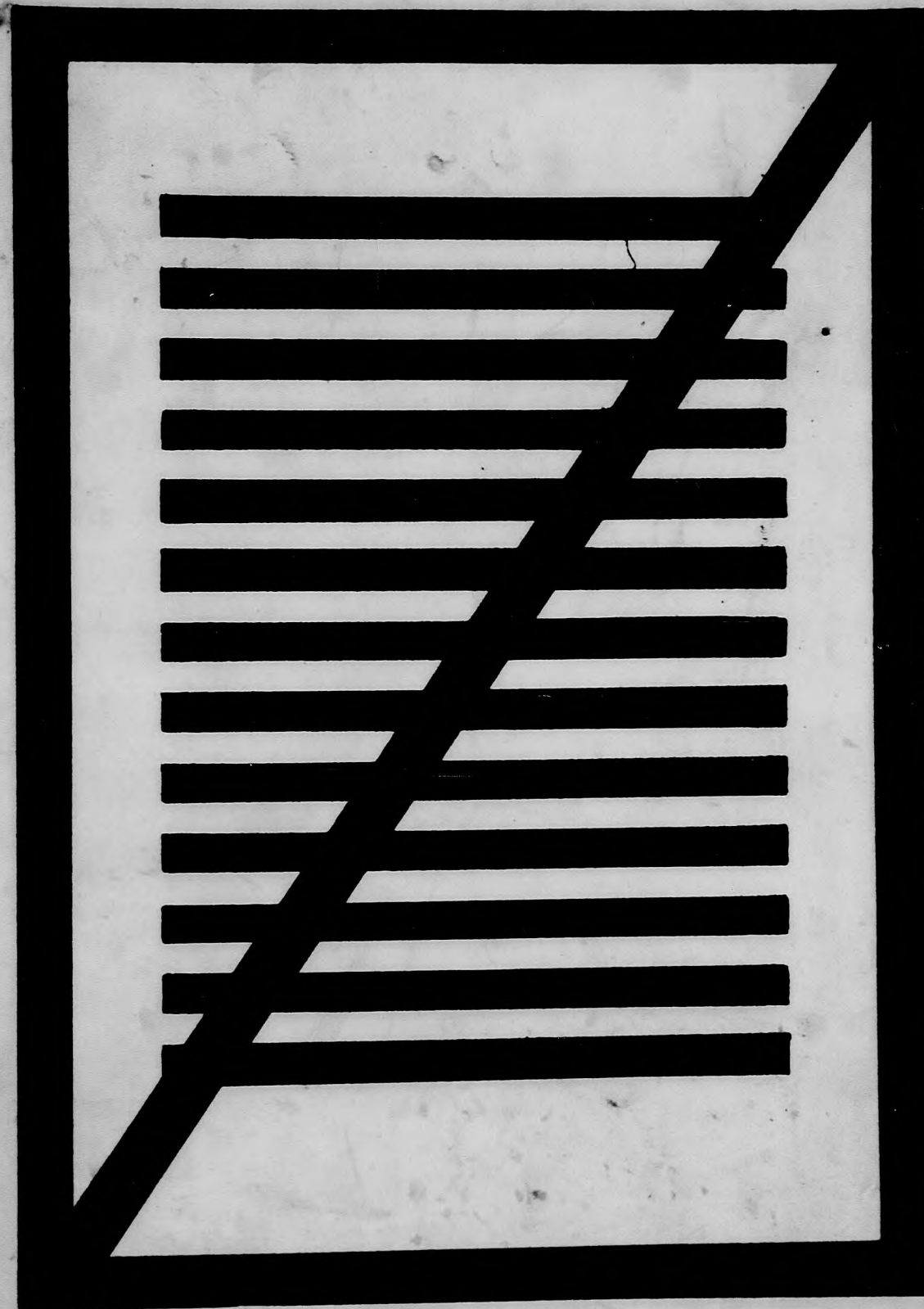
- a bennünket összefűző kölcsönös megbecsülés és barátság lángja különösen magasra csapott a szovjetunió fennállásának 50. évfordulóját méltató magyarországi ünnepeken, megemlékezéseken. ugyancsak világosan demonstrálta barátságunk fegyvertényeit a nemrég lezajlott magyar-szovjet - legmagasabb szintű - pártközi eszmecsere, brezsnyev elvtárs magyarországi látogatása.

- nem akarom megismételni az akkor elhangzottakat, hiszen közvéleményünk jól ismeri az ünnepek fő gondolatait, az eszmecsere tartalmát: a csepeli stadionból is messze hallatszott a magyar-szovjet barátság mellett tüntető munkások szava. csupán hangsúlyozni szeretném, itt ezen a helyen is, hogy a mi barátságunk nem ünnepi alkalmakra szól, hanem minden hétköznapra, együttműködésünk, testvéri kapcsolataink egyszerű tényeire is vonatkozik. az ünnepi alkalmakkor leszűrt újabb tanulságokat is a hétköznapi munka során kell gyümölcöztetni.

/folyt köv/

-4-

F1
Kiauy

bb 1. / gáspár sándor.....3.folyt/ny

- szellemi életünk, világnézetünk meghatározója a marxizmus-leninizmus. Lenin hazája sokoldalú segítséget nyújt abban, hogy közös eszménk, közös világnézetünk minél erőteljesebben érvényesüljön, és az imperialista világnézet és fellazítás leküzdésében harcunk még eredményesebb legyen.

- a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés élő valóság. hatása, ereje évről-évre gyarapodik, mert mindkét népnek az eszében, szívében és lelkében él. a szerződés mögött milliók munkája, szellemi és lelki ereje áll: a munkások, a parasztok, az értelmiségiek vágya, meggyőződése, cselekvő támogatása.

- a szerződés két azonos társadalmi rendszerű ország népét kapcsolja össze. ezért egymás megbecsülése, tapasztalatainak kölcsönös hasznosítása a szocializmus építésében, tulmutat a hivatalos kereteken, mert ez internacionalista, osztálytartalmu elvi és gyakorlati kapcsolat népeink között.

- a magyar-szovjet barátsági együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés hazánk, népünk, szocialista építő munkánk legszilárdabb támaszává vált. közismertek gazdasági kapcsolataink is: a szovjetunióból származó behozatalunk több mint kétharmada nyersanyag, villamosenergia és energiaforrás. a szovjetunióba irányuló exportunk majdnem kilencven százaléka ipari termék. az elmúlt huszonöt év alatt több, mint negyvenszeresére emelkedett a kölcsönös gazdasági előnyökön alapuló árucseré.

- a bennünket összefűző kölcsönös megbecsülés és barátság lángja különösen magasra csapott a szovjetunió fennállásának 50. évfordulóját méltató magyarországi ünnepségeken, megemlékezéseken. ugyancsak világosan demonstrálta barátságunk fegyvertényeit a nemrég lezajlott magyar-szovjet - legmagasabb szintű - pártközi eszmecsere, brezsnyev elvtárs magyarországi látogatása.

- nem akarom megismételni az akkor elhangzottakat, hiszen közvéleményünk jól ismeri az ünnepségek fő gondolatait, az eszmecsere tartalmát: a csepeli stadionból is messze hallatszott a magyar-szovjet barátság mellett tüntető munkások szava. csupán hangsúlyozni szeretném, itt ezen a helyen is, hogy a mi barátságunk nem ünnepi alkalmakra szól, hanem minden hétköznapra, együttműködésünk, testvéri kapcsolataink egyszerű tényeire is vonatkozik. az ünnepi alkalmakkor leszűrt újabb tanulságokat is a hétköznapi munka során kell gyümölcösöztetni.

/folyt köv/

-4-

F1
Kiauy
febr. 16.
5 olt.

bb 1. / gáspár sándor.....5.folyt/ny

- az életben mindenkori ismer olyan példát, amikor valaki szembefordul igaz barátaival. megtagadja mindazt a nemeset, jót, amit tőlük kapott. aki a pillanatnyi vélt érdekét fölébe helyezi valóságos érdekeinek. de azt is tudjuk, hogy a közvélemény soha sem áll az igaz barátot megtagadó mellé. nem áll mellette, mert egy természetes kapcsolat megbontóját látja benne.

- mi a különbség az igaz barát és az ugynevezett „baráti”, szavak között? ezt a különbséget példával fejezem ki. emlékezünk, hogy az 1945 utáni években imperialista körökben hazánkról mint rab nemzetéről és annak valamiféle felszabadításáról beszéltek. és most? ugyanezek a körök, mintha a szocialista országok népeinek a barátai volnának, „segíteni”, akarnak, „önállóságra”, és „függetlenségre”, biztatnak. számonkérni és óvni kezdik a szocializmust hazánkban.

- de vajon milyen önállóságra és függetlenségre gondolnak? valóban féltik a szocializmust, valóban aggódnak érte? azt hiszem erre nem is kell válaszolni, mert jól tudjuk, hogy mit értünk mi, és mit értenek ők szocializmuson, nemzeti önállóságon vagy függetlenségen. jól tudjuk: reájuk hallgatni, tanácsaikat megfogadni hová vezetne, kiknek az érdeke. sajnos ebből szerezünk már keserű tapasztalatot.

- a barátság soha nem cél nélküli sem a szovjetunió, sem Magyarország részéről, de az imperialista körök részéről sem az. ezért a barátságról szóló szavak mögött mindig azt nézzük, kik és miért ajánlják fel.

- milyen az imperialisták barátsága? ismerünk történelmi példákat, amikor kulturált, civilizációt terjesztő barátságról beszéltek, s eközben földrészeket tettek gyarmatokká, népeket igáztak le és fosztottak ki. de frissebb, még be sem hegedt sebeket is hordoz a föld az imperialisták „barátságáról”, lerombolt városrészek, elpusztult falvak, mérgezett vizek, természet nem hozó földek, esztelen népiirtás képe tűnik elénk, ha vietnamról vagy indokina más országáról hallunk.

- megjelenik az imperializmus a bombákat hordozó gépekkel a népiirtás megvalósítójaként, majd pedig „játékonykodóként”, segítőkészséggel, „részt kíván venni saját pusztítása eltüntetésében? megváltozott volna arculata? megbánta volna tetteit? vagy inkább arról van szó, hogy amit nem ért el háborúval, azt így akarja most megvalósítani?

/folyt köv/

-6-

bb 1. / gáspár sándor...6.folyt/ny

- és ezzel szemben milyen a szocialista országok barátsága? ezt jól mutatja vietnam példája. kik segítették a fegyverszünet elérését? a barátság a proletárinternacionalizmus, a szovjetunió és a szocialista országok ereje. ez az erő a garancia ezután is arra, hogy a szocialista országok tovább erősödjenek, fejlődjenek, megvédjék magukat, garancia arra, hogy soha többé ne térjen vissza az az időszak, amikor az imperialista hatalmak népeket megaláztak és meggyaláztak, amikor semmibe vették akaratukat, érdekeiket.

- tisztelt elvtársak!

- öröm és lelkesedés tölt el bennünket, hogy a mi nemzedékünk életében sikerült hazánk, népünk sorsát, jövőjét a haladás útjára vinni. örülünk annak a nagyszerű érzésnek és tudatnak, hogy a világ sodrásban nem vagyunk egyedül. mindannyian emlékezünk arra, hogy népünk nagy költői és gondolkodói mennyit bányáztak hazánk keserű sorsán. ady endre írta:

„ fagyos lehellet.....

száll ott minden virág felett.

elátkozott hely. nekem: hazám,

- nem. már nem elátkozott hely a mi hazánk. már nem fagyos a lehellet. történelmünkben először egész népünkre süt már a napfény. egész népünké a jelenünk és a jövőnk.

- benne vagyunk abban a sodrásban, abban a hatalmas erejű sodrásban, ami népeket vitt a társadalmi fejlődésnek egy olyan útjára, amely minden eddiginél igazságosabb, mert az egész nép érdekeit, boldogulását, szebb életét fejezi ki.

- benne vagyunk egy olyan sodrásban, amely a haladásért, a békéért, a népek, nemzetek együttműködéséért harcol.

- öröm és büszkeség ez számunkra. van erős testvérünk, küzdőtársunk és példaképünk: a szovjetunió. van sok igaz barátunk az emberi haladásért küzdők táborában.

- mire kötelez barátságunk a szovjetunióval? mire kötelez minden tisztességes, becsületes munkásembert, mindazokat, akiknek hazánk, népünk sorsa drága? kötelez bennünket arra, hogy pártunk és kormányunk politikájának megvalósításáért következetesen dolgozzunk, hogy mindannyian a magunk munkahelyén, a magunk képességei szerint még aktívabb részesei legyünk a szocializmus építésének.

/folyt köv/

-7-

bb 1. / gáspár sándor.....7.folyt/ny

- nem nagy szavakat, nem üres ígéreket kíván a barátság ápolása és fejlesztése, hanem a mindennapos munkában tenni és cselekedni, erőnket növelni, előbbre és közelebb jutni a célhoz: a szocializmushoz, - ez a magyar- szovjet barátság igazi tartalma.

- annak a barátságnak az alapja ez, amely mindkét népben tovább mélyül, amely áthatja egész életünket, jelenünket és jövőnket, s amelyet őrizni, ápolni tettekkel, és csakis tettekkel lehet.

éljen a magyar és a szovjet nép örök barátsága!

éljen a testvéri szovjetunió! /mt1/

..-

bb 2. tudnivalók a változékony időjárás egészségügyi hatásairól

1 vt/gk/ny hi la

1973. február 16.

az idei február már eddig is többszörösen bebizonyította, hogy a tipikusan változékony időjárás hónapja: a hűvös időt enyhülés követi és fordítva, a napsütés esővel váltakozik. a hűvös és a derültebb napok ilyen gyakori váltakozásait sok ember szervezete nehezen viseli el, s ez különböző veszélyeket rejt magában. az egészségügyi szakemberek szerint, amikor hirtelen megre fordul az idő, gyakran jelentkeznek idegrendszeri panaszok. ingerlékenyek, nyugtalanok leszünk, de ugyanezt tapasztaljuk környezetünkben is. csökken a figyelem és romlik a munkateljesítő-képesség is. sokan leverték, rosszkedvűek lesznek, mások fejfájásra panaszkodnak. különösen nehezen bírják a gyakori időjárás-változást a betegek. a meleg betörése elsősorban szívbetegség és magas vérnyomás esetén hátrányos.

amikor a meleget hirtelen hideg idő váltja fel, a szervezet ingerlékenysége csökken, lassabb lesz a gondolkodás, gyakoribbá válnak a görcsös állapotok. a túlérzékeny emberek ilyenkor kábultak, aluszékonyak lesznek; lelassul a szív működés és a vérkeringés, csökken a vérnyomás. az említett jelenségek ellensúlyozására ajánlatos némi testmozgás, séta, torna, de jól tesz a feketekávé is. a leglényegesebb tanács: a frontbetörésekre, hirtelen időjárás-változásokra különösen érzékeny emberek lehetőleg kímeljék magukat, ne végezzenek megerőltető munkát, forduljanak orvoshoz és minden tekintetben kövessék annak utasítását.

az egészségügyi szakemberek arra is felhívják a figyelmet, hogy a változékony időjárás napjaiban mind a gyalogosok, mind a járművezetők fokozott óvatossággal közlekedjenek, mert a tapasztalatok szerint ilyenkor könnyebben fordulnak elő balesetek is./mt1/

..-
-8-

bb 3. kongresszusra készül a vöröskereszt - rostás István főtitkár nyilatkozata

vt mm hi bh hgy

1973. február 16.

áprilisban tartja soronkövetkező kongresszusát a magyar vöröskereszt, az utóbbi négy esztendő munkájáról, s a további tervekéről nyilatkozott Rostás István főtitkár, az mti munkatársának:

- az elmúlt év lényegében a mérlegkészítés időszaka volt. felmértük, hogyan hajtottuk végre a III. kongresszus határozatait, és ennek alapján állítottuk össze a IV. kongresszus irányelveit, amelyek magukban foglalják további tennivalóinkat is. az irányelvek alapján intenzív kongresszusi előkészítő munka bontakozott ki országszerte. szeretném megemlíteni, hogy a szocialista demokratizmusnak, - amiről elég sok szó esik napjainkban - nagyon széles bázist biztosítottunk. az irányelvekben foglaltak több mint 200 ember véleményét tükrözik. a mind jobban előtérbe kerülő demokratizmus jegyében zajlottak le a vöröskereszt-szervezetek tisztújító taggyűlései, miközben újabb helyi szervezetek alakultak. a tevékenységünk iránti érdeklődést és az aktivizálódást mutatja, hogy mire a taggyűlések sorozatának végéhez értünk, a korábbi 9.700-at szemben már 10.447 volt a vöröskereszt-alapszervezetek száma.

- néhány szót a vezetőségválasztásokról. megállapíthatjuk - és ez öröndetes tény, - hogy a fiatalok egyre aktívabban vesznek részt a vöröskereszt tevékenységében. számos helyen fiatalokat is be választottak a vezetőségbe. ami az összetétel alakulását illeti, a választások eredményeként 60 százalékos arányban megmaradtak a régi vezetőségi tagok, 40 százaléku új. a vezetőségekben 75 százalékos képviselnek a nők és 25 százalékos az ifjúság.

Érdemes egy-két számadattal illusztrálni a két kongresszus közötti időszakban elért fejlődést. 1969 tavaszán, a III. kongresszus idején például 16.500 egészségügyi állomás működött az országban, a múlt év végén már 18.600. a vöröskereszt taglétszáma akkor 673 ezer volt, most 812 ezer, illetve a 250 ezer ifjúsági vöröskeresztessel együtt meghaladja az egymilliót. ez annál inkább jelentős, mert elmondhatjuk, hogy az ország lakosságának mintegy 10 százaléka tagja a vöröskeresztnek. vannak olyan üzemek is, ahol már a dolgozók 40, sőt 50 százaléka vöröskeresztes-tag. az elsősegélynyújtó helyek száma négy esztendő alatt 15.300-ról huszezer fölé emelkedett.

- nemzetközi tevékenységünkben megkülönböztetett figyelmet fordítottunk és fordítunk a hős vietnami nép megsegítésére. az áldozatkészségben élen járnak a véradók. ennek bizonyítéka: 12 ezren mintegy 4 ezer liter vért adtak alig egy hónap alatt vietnami testvéreink részére. a fegyverszüneti megállapodás létrejötté után jó lehetőségünk van arra, hogy most az újjáépítés időszakában is sokoldalúan támogassuk a vietnami népet. lakosságunk körében változatlan a segítőkészség. szinte nincs olyan megye, ahol ne indult volna valamilyen formában erre irányuló kezdeményezés. ez lehetővé teszi, hogy újabb segélyküldeményt indítsunk hamarosan utnak, főként gyógyszereket, tartósított élelmiszereket, s az előbb említett csaknem négyezer liter vérből készült plazmát. emellett bekapcsolódunk a vöröskereszt társaságok ligájába és a nemzetközi vöröskereszt bizottság segélyakciójába is, amiről a közelmúltban folytattunk tárgyalást az indokina segélyezésére létrehozott különbizottság elnökével.

/folyt. köv./

bb 2. /kongresszusra ... folyt./ bh

- végül hangsúlyozni kívánom: teljes bizalommal vagyunk az igen sokoldalú munkát végző választott vezetőségeink és viszonylag kislétszámú apparátusunk iránt. ezúton köszönjük meg a segítségét a sok orvosnak, gyógyszerésznek és más egészségügyi dolgozóknak, a tanácsok különböző funkcionáriusainak, a téészek, állami gazdaságok, vállalatok, üzemek vezetőinek, a mind több jogásznak, mérnöknek, állatorvosnak, agronómusnak, hogy bekapcsolódtak tevékenységünkbe és hozzájárulnak a magyar vöröskereszt emberbaráti feladatainak megoldásához. örömmel tapasztaltuk azt is; a párt-szervezetek mindenhol értékes támogatást nyújtanak ahhoz, hogy szervezeteink a szocialista építés általános irányvonalának, az egészségpolitikai és szociálpolitikai alapelveknek megfelelően, minél eredményesebben végezhessék munkájukat./mti/

--

bb 4. ébredezik a balaton élővilága

vid ká bh hgy

1973. február 16.

a kék tengerhez szokott külföldi turisták sokszor megcsodálják a balaton színjátékát, a víz sokféle árnyalatát. a télvégi ,, jégveszte,, után például a sötétszürke színek helyett a világoszöld dominál. ilyenkor a ,, festő-anyagot,, a hidegkedvelő algák alkotják, amelyek télen szaporodnak. a tó mélyén ugyanis még a hideg évszakban sem következik be az ugynevezett teljés bé-

naság, sőt sok növény az apró állat ilyenkor éled és szaporodik. vihar idején a balaton víztükrén barna, lila, kék, zöld és fehér színek követik egymást, a szerint, hogy a nyugalmi állapotban kékeszöld színt adó levegő algákat - biogén mészkristályokat - milyen szögben éri a napfény. ez a felszínen színekben megjelendő szerves tömeg egyúttal el is zárja a fényt a balaton mélyétől. a magyar tengerben 80 centiméter mélységtől lefelé sötétség uralkodik. ez az oka annak, hogy a tó élőlényei ,, sápadtak,, szervezetük rendkívül szegény festékanyagokban./mti/

--

- 10 -

bb 5. új hidak a dunán és a tiszán

i kg mm ie bh la

1973. február 16.

a közúti közlekedés fejlesztéséből a ganz mávag hid és darugyár egység is kiveszi a részét - a már felépített dunai és tiszai hidak után most új feladatok megoldására készül. még az idén befejeződik a medvei duna-hid korszerűsítése, így új határátkelőhely nyíthat Magyarország és Csehszlovákia között. eddig ugyanis csak egy, főként gyalogos közlekedésre alkalmas rozzant hid kötötte össze itt a két partot, s annak aki győrből Csehszlovákiába például camionkocsival igyekezett, nagy kerülővel komáromig kellett utaznia.

jelenleg a ganz mávag munkásai szerelik az algyői tiszai hidat is. az új korszerű hid felépülte után jelentősen meggyorsítja a környék közlekedését, most ugyanis a régi vasuti hidon járnak az autók is, s ha vonat közeleg, fél órára is le kell zárni az utat más járművek előtt. az acél- és vasbetonelemekből felépülő hid elkészülte után a vasuti hidat is lebontják majd, hogy korszerűbbet építsenek helyébe. az elképzelések szerint a következő 5 éves terv időszakában szegeden új hid szerelését kezdik meg a tiszán.

a ganz mávag tervében a budapesti árpád hid szélesítése is szerepel. erre már a hid építésénél is gondoltak a tervezők, ezért keskenyedik a két pillértől a margitszigeti bejáró felé. a munkálatok itt előreláthatólag a következő tervidőszakban fejeződnek be, s ekkor a jelenlegi két sáv helyett négy sávon közlekedhetnek a járművek. a tervek szerint a 80-as években a vasuti hid mellett déli autópályahidat is építenek budapesten. ez lesz a dunát átvelő első hazai autópályahid, amely lerövidíti egyebek között a miskolcra balatonra vagy pécsre igyekvő autósok útját. a következő évtizedben budafok és csepel között is hidat ver a ganz mávag.

az 1975-ben száz éves múltra visszatekintő gyárat külföldön is sokfelé ismerik. csak Indiában például 32 magyar vasuti hidon futnak át a vonatok, s ganz mávag szerelte hid feszül a Nilus fellett is. a gyár részt vesz Jugoszlávia hidprogramjában is, 1976-ig öt hidat szállít, amelyek a dunán épülnek majd fel. szó van róla, hogy Dubrovniknál a tengeröbölben építenek ganz mávag hidat, amely több mint 20 kilométeres utszakaszt vág majd át. jelenleg Pakisztán is érdeklődik a magyar hidak iránt./mti/

--

- 11 -

bb 6. az idén több mint 2000 új lakás épül Zuglóban - tanuszoda a belvárosban

i -don hi bh hgy

1973. február 16.

a xiv. kerület idei fejlesztési terve Zugló nagyrányu fejlődését igéri. a lakótelepen 2185 új otthon átadását tervezik és csaknem 1800 lakás alapjait rakják le ebben az esztendőben. a kapcsolódó beruházások közül 500 óvodai, 200 bölcsődei hely, valamint 5233 négyzetméter alapterületű kereskedelmi létesítmény megvalósítása szerepel. a xiv. kerületi tanács végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén hangsúlyozták: a kapcsolódó beruházások építésének ütemét sürgősen meg kell gyorsítani. a kivitelező vállalat ugyanis még 1971-ről adós egy óvoda-bölcsődével, egy 24 tantermes iskolával, orvosi rendelővel, gyógyszerházzal, továbbá egy szolgáltató házzal. tavaly ugyan elkészült két iskola, egy óvoda-bölcsőde, meg egy abc-áruház, de ezek a létesítmények - a tanintézeteket kivéve - az 1972-ben új lakásba költözötték igényeit nem tudják kielégíteni. a gondokon a tanács úgy enyhített, hogy ideiglenesen több üzletet rendezett be. új pavilonok felállítását az idén is tervezi a tanács.

a kerület közlekedése - mutattak rá a vb-ülésen - csak részben oldódott meg. csupán a füredi uti lakótelepek közlekedése mondható jónak, a többi városrész közlekedési helyzetét tovább kell javítani.

az v. kerületi tanács végrehajtó bizottsága is most tárgyalta a belváros idei fejlesztési programját. eszerint több mint hárommillió forintot fordítanak a belső városrész fejlesztésére. a pénzből a Molnár utca 9. szám alatti üres telken tanuszodát létesítenek; mintegy öt milliót a megkezdett munkálatok befejezésére költenek. az egészségügyi, szociális és kommunális ellátás javítására 10 millió forintot irányoztak elő.

a pénzből a többi között bevezetik a központi fűtést a Pálffy utcai gyermekintézményben, felújítják a Deák téri általános iskolát, bővítik az alkotmány utcai tanintézetet, s korszerűsítik több utca közvilágítását./mti/

--

- 12 -

bb 7. megalakult Baranya első tsz-horgászegyesülete

vid/ká/ny hgy

1973. február 16.

a pécs közelében levő pogányban megalakult Baranya első termelőszövetkezeti horgászegyesülete. a negyven tagú egyesület a minisztertanács vándorzászlajával kitüntetett pogányi tavasz tsz keretében működik. a közös gazdaság a múlt évben két mesterséges víztárolót épített, amelyeket betelepített hallal és a horgászást kedvelő dolgozói használatába adta. a horgászok megkapják a termelőszövetkezettől a hulladéktakarmányt, amit a halak etetésére használnak fel, ezenkívül önköltségi áron igénybe vehetik a járműveket takarmány- és halszállításra. az egyesület tagjai szövetkezeti gazdák, így módon tehát a horgászoknak nyújtott támogatás egyúttal a dolgozók pihenését szolgáló juttatásnak felel meg./mti/

--

bb 8. nemzetközi ifjúsági rádiójáték fesztivál lesz tavasszal

i nn/tm/ny hi la

1973. február 16.

a következő hetek, hónapok számos érdekes, vonzó produkciót ígérnek az ifjú rádióhallgatóknak. a gyerekek számára március végén vetélkedő indul Budapest centenáriuma tiszteletére. a petőfi adón hat héten át Szombaton délutánonként 14 és 15 óra között jelentkező szellemi tornán a 22 kerület uttörői mérlik össze helyismeretüket. a két középdöntő után május 27-én, a nemzetközi gyermeknapon egész délelőtt a Kossuth adó a kicsinyeknek sugároz műsort, és ekkor közvetítik a döntőt is. az értékes díjak között külföldi ut is szerepel.

a tavaszi szünetben, április 4-16. között rendezik meg a magyar rádió- az ORF-tal közösen - 4. nemzetközi rádiójáték fesztiválját a gyerekek számára. az európai szocialista országok számára meghirdetett seregszemlén hazánkat Tordon Ákos macskabolt című játéka képviseli, amelyhez Sebestyén András írt zenét.

jelentős vállalkozásnak ígérkezik az éneklő ifjúság idei harmadik hagyományos seregszemléje is, amelyen kis- és középiskolások egyaránt megszólaltatják majd a magyar és a külföldi kórusirodalom remekait.

/folyt köv/

-13-

bb

8. / nemzetközifolyt/ny

a világifjúsági találkozó előkészületeként a rádió országos ifjúsági versenyt hirdet meg a kish központi bizottságával és a televízióval közösen. a több fordulós játék jutalmaként 100 küldött utazik majd berlinbe. a x. nemzetközi ifjúsági találkozóra. a versenyen 32, egyenként öt fős csapat indul. a járási, megyei selejtezők után a játék már a rádió és a tv sokmillió nyilvánossága előtt folyik. a vetélkedő érdekessége az is, hogy 20 helyre a közönség szavazatai alapján azok a játékosok kerülnek, akiknek csapatuk ugyan nem jutott tovább, de egyéni teljesítményükkel megérdemlik a kitüntető megbízatást./mti/

..-

bb 9. Levettették fejdíszüket a gimszarvasok

vid/ká/ny hgy

1973. február 16.

a kiterjedt dunamenti erdőségeken, a gemenci erdő- és vadgazdaság területén megjelentek az első tar, fejdíszüktől megszabadult szarvasbikák. ezzel egyidőben megkezdtek az elhullatott agancsok összegyűjtését. az idén körülbelül 20-25 tonna lesz a gimszarvasok levett fejdíszének együttes súlya. az agancsokból vadászok következtethetnek az állomány minőségére és számon tarthatják a golyóertett bikákat. a legjobb példányok a keselyűsi vadászmuzeum trófeagyűjteményét gyarapítják. az erdőben a tavasz közeledtét jelzi a vadak rendkívül élénk mozgása is. a vaddisznók már megkezdtek az utódnevelést, az őzok pedig vesztik agancsukat./mti/

..-

bb 10. ,, szellemi export,, a vdk-ba, egyiptomba, mongóliába - komplett üzemek felszerelésében működik közre a május 1. ruhagyár

1 ol/mné/ny ie la

1973. február 16.

az már szinte közzismert, hogy a május 1. ruhagyárban készült elegant emblémájú kosztümöt, kabátot egyaránt szívesen viselik moszkvában, párizsban és montrealban. azt azonban már kevesebben tudják, hogy a nagy konfekciósipari vállalat az utóbbi időben komplett ruhagyárak felszerelésével is foglalkozik külföldön: itthoni ,, műhelyeiben,, pedig számos külföldit ismert meg a nagyüzemi ruhagyártás tudnivalóival. a múlt nyáron például vietnamiakat láttak vendégül, akik kitartó szorgalommal tanultak a magyar vállalatnál. ez is része volt annak a munkaprogramnak, amelynek megvalósulása nyomán hanoiában rövidesen munkához láthat egy új, korszerű ruhagyár. az épületet tavaly szeptemberben adták át a megbízóknak, a gépeket a május 1. ruhagyár már utnak indította.

/folyt köv/

-14-

bb 10. / ,, szellemi ...folyt/ny

befejezéshez közeledik az alexandriai stia ruhagyár fejlesztésének első szakasza. két esztendeje, hogy a csepeli kerékpár és varrógépgyár, a pannonia külkereskedelmi vállalat és a május 1. ruhagyár társult komplett ruhagyárnak szállítására. ennek alapján látott hozzá a május 1. ruhagyár az alexandriai üzem felszereléséhez is, amely már egy hónapja megkezdte próbaüzemét, és rövidesen évi 50.000 öltöny kapacitással működik majd. a május 1. ruhagyár tíz szakemberét küldte alexandriába, ahol már 120 egyiptomi lányt tanítottak be, az elkövetkező időszakban pedig további 50 dolgozó kiképzését tervezik. egy másik egyiptomi helységben - hazánkban tanult egyiptomi mérnökök közreműködésével - a május 1. ruhagyáriak segítséget nyújtanak a legnagyobb egyiptomi textilkombinát konfekció részlegének a minőségi munka megszervezéséhez, a termelékenység növeléséhez.

nemrégiben egy nagyobb létszámú szakember-gárda utazott a május 1. ruhagyárból mongóliába, ahol az ulan-bator-i ruhagyár jövőre befejeződő rekonstrukciójában segítenek. a gépek felújítása mellett résztvesznek a munkások a szakmai képzésben is./mti/

..-

bb 11. elnöki tanácsi határozat a bírák fegyelmi szabályzatáról

1 bc/gk/ny h1 hgy

1973. február 16.

az alkotmány rendelkezései szerint a bíróságokról szóló 1972.évi iv. törvény bevezette a bírák választását: a bírakat határozatlan időre a népköztársaság elnöki tanácsa választja. a bírói tisztség társadalmi megbecsülésének növekedése egyúttal jár a kötelességek fokozódásával. a bírák lelkiismeretes és elfogulatlan ítélkező munkáját biztosítják a törvények a fegyelmi felelősségre vonatkozó szabályai, s az elnöki tanács által most elfogadott fegyelmi szabályzat.

a bírák fegyelmi felelősségre vonásának szabályai sok tekintetben hasonlóak, - de - éppen választott tisztségükre és ítélkező tevékenységükre figyelemmel - el is térnek más dolgozók fegyelmi felelősségre vonásának szabályaitól.

/folyt köv/

-15-

bb. 11. / elnöki tanácsi.....folyt/ny

Fegyelmi eljárást bírák ellen csak az igazságügyminiszter, a legfelsőbb bíróság elnöke és a bíróságok elnökei kezdeményezhetnek. a fegyelmi eljárást csak előzetes vizsgálat alapján lehet megindítani, s kizárólag abban az esetben, ha a vizsgálat eredményeként alapos gyanu merül föl arra, hogy a bíró fegyelmi vétséget követett el. a fegyelmi eljárást testületi szervek folytatják le: a megyei és a katonai bíróságokon, s a legfelsőbb bíróságon a bírák soraiból választott fegyelmi tanácsok. a legsúlyosabb fegyelmi büntetés az alacsonyabb bírói tisztségre történő beosztás és a bírói tisztségből való visszahívás indítványozása. az indítványról az elnöki tanács határoz. az első fokú fegyelmi határozat elleni fellebbezést a legfelsőbb bíróság bírálja el./mt1/

-16-

bb.12. átfogó helyzetfelmérés a tanyavilágban - kidolgozzák a tanyai településhálózat területrendezési koncepcióját

1/sb/tm/a/1e

1973. február 16.

a tanyavilág helyzetének vizsgálatára és elemzésére készül az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, a mém, az országos tervehivatal és a megyei és helyi tanácsok segítségével, avideki tervező vállalatok, az agrárégyetemek tanári karának és hallgatóinak bevonásával. ezzel a vizsgálattal kell összegyűjteni azokat az alapvető adatokat, amelyeknek feldolgozásával elkészíthetik a tanyai településhálózat területrendezési koncepcióját. a jelenleg rendelkezésre álló adatok ugyanis elavultak, 20 évvel ezelőttről, tehát a tervek elkészítésénél ezekre nem támaszkodhatnak. a hozzávetőleges adatok szerint jelenleg az országban mintegy 800 000 ember lakik külterületen, tehát várostól, községtől 500 méternél távolabb, de tíz évvel ezelőtt még 1 100 000 ember élt ilyen távoli helyeken. a becslések alapján több mint félmillióra tehető azoknak az embereknek a száma, akik tanyákon élnek, s így nem részesülnek sok alapvető közszolgáltatásban.

néhány hét múlva megkezdődik az átfogó vizsgálat szabolcs, hajdu, szolnok, bécs-, békés, csongrád megyében teljeskörűen, s pest és heves megyében részlegesen. ezekben a megyékben 613 község és 31 város tanyai területrendezési tervének kidolgozásához kell jók megalapozott adatfelmérést végezni. a vizsgálatot gondos tudományos munkával készítették elő a városépítési tudományos és tervező intézet szakemberei. a duna-tisza közén, a tiszántúlon és a nyírségben 95 település 2, 711 tanyáján - e vidékek összes tanyájának három százalékán végzett vizsgálatokból vonták le olyan elvi megállapításokat, amelyeket most felhasználnak az országos felméréshez. a kutatás többek között megállapította, hogy a tanyavilág bomlása az utóbbi években lassult. a tanyák fennmaradására a termelőszövetkezeti csoportok és szakszövetkezetek területén, a településekhez közel és az utmenti tanyasorokban alakultak ki a legkedvezőbb feltételek. számolni kell tehát azzal, hogy még évtizedek múlva is többszáz ezer ember él majd tanyán.

az előzetes vizsgálatokkal a tanyai területek 12 fféle típusát különböztették meg. mindegyiknél, abból a feltételezésből indultak ki, hogy az átlagos falusi ellátás színvonalának megfelelő szolgáltatásokban kell részesíteni az adott tanyás területet, de a helyi lehetőségektől függően kisebb vagy nagyobb összeg szükséges a megfelelő ellátás feltételeinek - bekötőút építése, villanyhálózat, iskola stb létesítése - megteremtéséhez.

/folyt.köv./
7.55/a

- 17 -

M 9 00

2./átfogó....folyt./-a

a leggazdaságosabb az ellátás abban a tanyacsoportban, amely alig két kilométernyire van a legközelebbi községtől, s a legkedvezőtlenebb feltételekkel rendelkező tanyai területektől pedig 8-10 kilométert kell megtenni a legközelebbi faluig.

az adatfelvevők megnézik az adott terület települési viszonyainak, népességének, közlekedési hálózatának, energia-ellátásának talajhasznosításának helyzetét, a tanyai lakosokat foglalkoztató mezőgazdasági és egyéb üzemek szerepét távlati terveit, s a kulturális és egészségügyi ellátás viszonyait, lehetőségeit is.

az évm ütemterve szerint valószínűleg még ez év végéig befejezik a felméréseket, a jövő évben elemzik a vizsgálati anyagot és kidolgozzák a tanyai településhálózat területrendezési koncepcióját, amelyben már konkrét, a reális lehetőségeknek megfelelő javaslatokat tesznek a tanyai területek ellátását javító gazdaságos megoldásokra. gondolnak arra is, hogy a viszonylag rövid időn belül megszűnő tanyai területekről elköltöző lakosoknak kedvező feltételeket teremthessenek a közeli községekben a letelepedéshez és a munkához egyaránt. e területrendezési koncepció elsősorban a helyi tanácsok megfontolt és hosszú távra előrelátó gazdálkodását, területfejlesztési terveinek megvalósítását segítik./mt1/

--

bb.16. sokba került a felelőtlen fiatalok, busz-kirándulása,,

vid/ká/a/hgy

1973.február 16.

varga ferenc huszéves kiskundorozsmai lakos néhány fiatalok társával a községben ittas állapotban felszállt egy üresen álló autóbuszba. a járművet varga elindította és az ugyancsak ittas fiatalokkal szank községig jutottak el. közben egy utjelző karónak rohantak, de szerencsére más közúti balesetet nem okoztak, pedig vargának jogosítványa nem volt, gépjárművezetést sem tanult, és nagyon bizonytalanul vezetett. szankon az autóbusz megállt. mint később kiderült azért, mert nem megfelelő sebességi fokozatban vezették és így a csapágyak kiolvadtak. a tett elkövetése után v.f. az egyik fiatalok, külföldre akart szökni, de terve nem sikerült.

az elsőfoku bíróság jogerősen több fiatalokot felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. v.f.-et tiltott határátlépés kísérlete miatt hat hónapi fogházra ítelték. varga ferenc az elsőrendű vádlott 10 hónapi felfüggesztett börtönbüntetést kapott. fellebbezés folytán az első és másodrendű vádlott ügyét a szegedi megyei bíróság tárgyalta és vargát 7 hónapi börtönre ítélte, s elrendelte a büntetés letöltését. v.f. elsőfoku ítéletét jóváhagyták.

a meggondolatlan, garázda fiatalokat kötelezték az autóbuszban okozott 40,000 forint kár megtérítésére is./mt1/

8.00/a

--a
- 18 -

W 9²⁵

bb.14. komputer szegeden az orvostudomány, a gyógyítás szolgálatában

vid/fm/a/hgy

1973.február 16.

a gyógyító, valamint tudományos kutató tevékenységet szolgáló elektronikus számítógép és megfelelő kibernetikus szakember-gárda kezdte meg a munkát a szegedi orvostudományi egyetemen. az ország hasonló intézményei közül elsőként a szegedi kapott ilyen korszerű eszközt, hogy tevékenységét magasabb színvonalra emelhesse. ennek az elsőbbségnek a fő oka, hogy koncentráltan szegeden működik az ország legjelentősebb kibernetikai, illetve számítógéptudományi apparátusa.

a józsef attila tudományegyetem kibernetikai laboratóriumában működő minszk 22 gyártmányu elektronikus számítógépet például évek óta felhasználják egészségügyi kutatásokra is. a kibernetikai laboratóriumban képezték ki az új orvosegyetemi számítógép kilenc főnyi személyzetét is, közöttük öt matematikust és egy mérnököt, akik ugyancsak az ott szerzett tapasztalatok felhasználásával folytatják tevékenységüket. az egyetem biológiai intézetének új, épületében helyezték el a francia gyártmányu c 11-10.010 típusu számítógépet. erre, valamint a kisegítő berendezéseire több mint 6 millió forintot költöttek. a jelentős költséghez az egyetemen kívül az országos műszaki fejlesztési bizottság is hozzájárul, mivel a kibernetika, illetve az elektronikus számítógép orvosi alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat, a megfelelő rendszerbe foglalt tudományos anyagot az omfb, illetve a hazai orvostudomány rendelkezésére bocsátják.

egyelőre elsősorban a számítógépnek a diagnosztikában, a egészségügyi statisztikában, a gyógyszerkutatásokban, az ekg-vizsgálatok értékelésénél és néhány más területen történő alkalmazásával kapcsolatos kutatásokat kívánnak folytatni. a diagnosztikai alkalmazás során a hatalmas memóriával rendelkező gép szinte összesűriti a legkiválóbb orvosok tapasztalatait. ennek eredményeként szinte pillanatok alatt, s az eddiginél nagyobb biztonsággal ismerik fel a különféle betegségeket.

hasonló jelentősége van a statisztikai alkalmazásnak is. a klinikák betegeiről gépi dokumentációt készítenek majd, s amennyiben a beteg ismét visszakérül a klinikára, a számítógép memóriája révén pillanatok alatt mindent megtudnak a régi betegről, így szükség esetén lehetőség nyílik az azonnali beavatkozásra.

jelentős a komputer alkalmazása a szegedi gyógyszerkutatásoknál is. új gyógyszer felfedezése esetén a komputer segítségével az anyagoknak a testnedvekben történő eloszlása szinte előre megmintázható, illetve a számítógépi modell alapján következtetni lehet az éle-
ben várható viszonyokra.

/folyt.köv./
8.15/a

- 19 -

W 9²⁵

bb.14./ komputer....folyt./-a

a máris jelentkező egyéb konkrét feladatok közül érdekes a szegedi fogászati klinika-fogszuvasodás megelőzésére irányuló -kísérleteinek segítése.ennek lényege, hogy nemrégén számos alföldi község lakóiról mintegy félmillió adatot rögzítettek arra vonatkozóan,miként befolyásolja a fluorral kevert konyhasó fogyasztása a fogszuvasodást.a hatalmas adattömeget a számítógéppel viszonylag gyorsan értékelhetik,s vonhatnak le következtetést a szuvasodás - mint népbetegség megelőzésének módjára.

sok új feladat vár a komputerre, illetve felhasználóira, nem utolsósorban annak megoldása, hogyan lehet a különféle egészségügyi gyógyászati problémákat a számítógép, nyelvére, lefordítani, s a költséges berendezés idejének minden percét a leghatékonyabban kihasználni az emberek gyógyítására./mt1/

--

bb.15. új trófea világrekordok - évi 6,000 külföldi vadász hazánkban

1/sz/tr/1e/a/la

1973.február 16.

február végén befejeződik a téli vadászati szezon, s néhány hetes szünet következik.a legnagyobb vonzereje az idén is változatlanul a fácánhajtó és-kereső vadászatoknak volt.több mint ezer osztrák, olasz és nyugatnémet vadász utazott az alföldre a januári nagy fácánhajtásokra - jóval többen, mint az elmúlt évben, hiszen jelentősen nőtt a fácánállomány is.a téli muflon-és egyéni vaddisznóvadászat is sok külföldit vonzott hazánkba,de az igazi téli vadászok legkedvesebb sportja a januári-végi vaddisznó-hajtás, melyre a legtöbben a mátrába,a bükkbe,vác és kaposvár környékére mentek.február végétől a mavad már a tavaszi,,őzbak-szezonra,, készülődik az utóbbi évek tapasztalata alapján erre is körülbelül 1000-1200 nyugati vendéget várnak.

a mavad szerint jó eredménnyel zárták az őszi-téli vadászati idejnyit. az őszi szarvasbőgésre 800-an jöttek,a dámbika barcogásra - a lehetőségek hiányában - kevés vadászt tudtak csak fogadni,viszont a szarvasbika-selejtezésre mintegy 1,600-an érkeztek./összehasonlításképpen : 1962-ben egész éven mindössze 1,400 vadász járt Magyarországon,tavaly már 6 ezren ,s a mavad e tíz év alatt a külföldiek vadásztatásából származó bevételét is megérszerezte./

új trófea-világrekordok is születtek.a múlt év őszén lenti határában olyan 13 éves szarvasbikát lőttek és olyan fejlett lapátú dámbikát ejtettek,amelynek agancsait az országos trófeabíró bizottság magasabb pontszámra értékelte, mint az eddigi világrekordot.a páratlan trófeákat márciusban torinóban küldik - egy kiállításra - hogy nemzetközileg is elismerjék új trófea-világrekordjainkat./mt1/

--
- 20 -

8.30/a

M-945

bb. 17. harmincöt százalékos termelékenység növekedés - új munkarend a zalaegerszegi ruhagyárban

vid/ká/rj hgy

1973. február 16.

a zalaegerszegi ruhagyárban félidejéhez érkezett a gyári termelési rend átszervezése, amelynek révén, lényegében beruházás nélkül, 35 százalékkal növekszik a termelékenység. a folyamatban lévő munkaszervezést a svájci székhelyű ipe cég szakembereinek irányításával hajtják végre. lényege a munkaidő kihasználása, az állásidők megszüntetése, illetve minimálisra csökkentése.

az új munkaszervezésnek már kézzel fogható tapasztalatai vannak. a varrodák kétharmada az új rendszer szerint dolgozik, s az új, valamint a régi rend szerint termelő szalagok jó összehasonlítási alapot nyújtanak. először a gyár 19-20-as szalagját szervezték át, amelyeken nadrágokat készítenek. itt a termelékenység máris 21.6 százalékkal magasabb a korábinál. a 7-8-as szalagokon decemberben tértek át az új munkarendre, s ezek teljesítménye januárban 38,1 százalékkal volt magasabb a korábinál. az eddigi csoportos bérezés helyett alkalmazott egyéni bérezés következtében növekednek a keresetek is. a 7-es, 8-as munkaszalagokon dolgozók keresete például 20 százalékkal magasabb a korábinál. /mt1/

--

bb. 18. félmillió forintos ösztöndíjkeret borsodban

vid/ká/rj hgy

1973. február 16.

a borsod megyei tanács a szakemberhiány enyhítésére harmincöt egyetemen és más felsőoktatási intézményben tanuló fiatalal kötött az idén tanulmányi szerződést. a fiatalok tanulmányait a költségvetésből háromszázötven forinttal támogatják. az ösztöndíjasok vállalták, hogy meghatározott időt a tanács által fenntartott intézményeknél dolgoznak. a megyei tanács elnöksége most úgy határozott, hogy az idei tartalékalapból újabb kétszáz ezer forint fordít az orvos-, jogász és pedagógusképzés támogatására. a félmillió forintra emelt ösztöndíjkeret lehetővé teszi, hogy mintegy ötven felsőoktatási intézményben tanuló tehetséges fiatalal kössenek szerződést. /mt1/

--

8.30 rj

- 21 -

M-945

bb. 19. szarvasmarhatenyésztés fejlesztési program vas megyében

vid/ká/rj hgy

1973. február 16.

vas megye mezőgazdaságában mindig jelentős szerepe volt az állattenyésztésnek, s ezen belül a meghatározó ágazatot a szarvasmarha-tenyésztés jelentette. a megye mezőgazdasági szakemberei most felmérték a vasi szarvasmarha-tenyésztés helyzetét, s a reális lehetőségek figyelembe vételével elkészítették, meghatározták a fejlesztés távlati célkitűzéseit. a célkitűzéseket a megyei tanács végrehajtó bizottsága elfogadta, s a program végrehajtására számos intézkedést tett.

a felmérés szerint az elmúlt években vas megyében is csökkent a szarvasmarha-állomány. 1960-ban például 119.744 szarvasmarhát tartottak a megyében, s ez a szám 1970-ben 106.232-re csökkent. a központi intézkedések hatására az utóbbi időben ismét növekszik az állatállomány: 1972-ben 108.354 szarvasmarha volt a közös és háztáji gazdaságokban. az elmúlt egy évtized alatt sokat javult az állomány minősége, a tartási körülmény és a tenyésztői munka, s megtörtént a tbc-mentesítés is. 1960-ban 1.683 vagon, 1971-ben 1.608 vagon, 1972-ben pedig 1.752 vagon vágómarhát értékesítettek az egységnyi területre jutó vágómarha értékesítés több mint kétszerese az országos átlagnak, az egy tehénre jutó tejtermelés az 1960 évi 1.742 literrel 1972-ben 2.500 literre emelkedett.

a megye szarvasmarha-állományának 62 százalékát, tehénállományának pedig 52 százalékát a nagyüzemekben tartják. az állomány 98 százaléka magyar-tarka fajta. a nagyüzemi tehénállomány 68 százalékát vonták be a törzskönyvi ellenőrzésbe. a törzskönyvezett tehének évi átlagos tejtermelése 3.180 liter.

az eredmények jó alapot adnak a megye szarvasmarha-tenyésztésének további fejlesztéséhez. ennek alapvető feltételét a tenyésztés hatékonyságának javításában, a tejhozam, a hustermelőképesség növelésében, a meglévő termelőeszközök jobb kihasználásában, a tehénállomány gyarapításában jelölték meg.

/folyt.köv./

8.40 rj

- 22 -

NA 950

bb. 19. / szarvasmarhatenyésztés... 1. folyt./rj

a tervek szerint a megye szarvasmarha-állományának létszámát 1975-ig 110 ezerre, 1980-ig 112 ezerre, 1985-ig pedig 115 ezerre nővelik. a tenyésztésben az eddigiekhez hasonlóan a jövőben is a magyar-tarka fajta lesz a meghatározó. a magyar-tarka mellett azonban keresztezésekre és új fajták beállítására is lehetőségeket nyújtanak. az egy tehénre jutó évi tejtermelés 1975-re 2.750 literre, 1980-ra 3.000 literre és 1985-re 3.350 literre nő. vágómarhából 1975-ben 1.790 vagonnal, 1980-ban 1.940 vagonnal, 1985-ben pedig 2.020 vagonnal értékesítenek.

a fejlesztési célkitűzések részletesen tartalmazzák a feladatokat a takarmányalap biztosítására, a tartástechnológia javítására, új férőhelyek létesítésére, foglalkoznak az állategészségügyi helyzet javításával és a szarvasmarha tenyésztő szakemberek, szakmunkások szervezett továbbképzésével. /mti/

--

bb. 13. sárréti skanzen épül sárbogárdon

vid/fm/rj hgy

1973. február 16.

a sárrét „fővárosában”, sárbogárdon széleskörű társadalmi összefogással, skanzen létesítésével örökíti meg a sárréti népi építkezés, mezőgazdaság, népművészet emlékeit. a hazafias népfront sárbogárdi bizottsága és a megyei tanács járási hivatala már megkezdte a gyűjtőmunkát a sárrét községeiből kijelölték az új, tájegységi múzeum helyét és elkészült a jellegzetes sárréti lakóház, valamint gazdasági épületeinek kiviteli terve. a terv szerint újonnan építik fel a vidék sajátosságainak megfelelő parasztportát, amelyet a gyűjtésből származó, néprajzilag hiányos használati eszközökkel, tárgyakkal és népművészeti alkotásokkal rendeznek be. a sárréti skanzen előreláthatólag ősszel nyílik meg. /mti/

--

8.40 rj

- 23 -

NA 950

bb 20. tíz év alatt negyed milliárd forint értékű építkezés - jubileumi számvetés az ország legrégibb tövél-jánál

vid/ká-ju hgy

1973. február 16.

tíz évvel ezelőtt mezőkovácsházán alakult meg az ország első termelőszövetkezeti közös építőipari vállalkozása, tövélja. hét termelőszövetkezet hozta létre a vállalkozást, s 105 ezer forint alaptőkével indult a munka. a jubileumi közgyűlésen már arról adtak számot, hogy a vállalkozás 18 millió forintos vagyonnal rendelkezik. tíz év alatt negyed milliárd forint értékben adtak át új épületet, illetve korszerűsítették a meglévőket. több mint ötszáz új épületet hoztak tétő alá, köztük a kunágotai, a kevermesi szakosított sertéstelepet, korszerű tehénistállókat, baromfitelepeket, magtárakat egész sorát. a jól gépesített közös vállalkozás 300 dolgozójának évi 30 ezer forint körüli átlagkereseteket nyújt.

a jubileáló közös vállalkozás az idén mintegy 34 millió forint értékű munkát vállalt. a mezőkovácsházi járásban új terményszerítő üzemeket, tehénészeti telepeket, áfész áruházat és egyéb középületet adnak át. három termelőszövetkezetnek építenek bekötőutakat. /mti/

--

bb 21. központi szennyvíztisztítót épít a tiszamenti vegyiművek

vid/ká-ju hgy

1973. február 16.

a tiszamenti vegyiművekben ebben az évben kezdenek hozzá a regionális szennyvíztisztító telep építéséhez. öt év alatt készül el a vegyiüzem összes szennyvizét összegyűjtő és tisztító telep, amelynek beruházási költsége negyvenöt millió forint. átépítik és bővítik a tv-m mészüzemét, amely a savas szennyvizek közömbösítéséhez használt mésztejet adja. a központi szennyvíztisztítóhoz olyan automata ellenőrző központ tartozik majd, amely folyamatosan méri a gyárból kikerülő vizek összetételét és a szennyezettség fokától, minőségétől függően a megfelelő közömbösítő vegyszereket is beadagolja. a szennyvíztisztító elkészülte után - amelynek költségeihez husz millió forintos állami támogatást kap a vegyiüzem a gyárból kikerülő vízben a különféle szennyező és mérgező anyagok aránya alatta marad a hazai normáknak. /mti/

--

8.52/ju

- 24 -

N+ 9¹⁵

bb 22. magas terméshozamu holland burgonyafajták - állami gazdaság és szövetkezetek társulása a belterjes burgonyatermesztésre

vid/ká-ju hgy

1973. február 16.

társulást alakított szabolicszátmár megyében a nyirmadai állami gazdaság és négy termelőszövetkezet - a balkányi új erdő, a vajai béke, a nyirmadai kossuth és az eperjeskei alkotmány - a belterjes burgonyatermesztésre. közismert, hogy az új burgonyafajták kinemesítése hosszú időt vesz igénybe, ezért a társulásban résztvevő gazdaságok azt a célt tűzték maguk elé, hogy külföldi, nagyhozamu fajták meghonosításával igyekeznek enyhíteni a gondokon. a társuláson belül az állami gazdaság vállalta az uttörő munkát azzal, hogy a külföldről behozott fajtákat az első évben ő termesztte, s azután adja tovább a szövetkezeteknek. az állami gazdaság a vetőgumójujtatáson túl a szükséges termesztési technológiákat is a szövetkezetek rendelkezésére bocsátja, ellátja őket szaktanácsokkal és szükség esetén gépekkel is.

az állami gazdaság ez évre két holland burgonya fajtát szerzett be: a desirét és a jarlát. az előbbi a nálunk ismert rózsafajtákat helyettesítheti, az utóbbi korai és sárga husu burgonya. e fajták hollandiában 160-200 mázsás holdankénti termést hoznak, s öntözéses viszonyok között még ennél is többre képesek. az új fajták termesztése teljes egészében gépesíthető. /mti/

bb. 23. magyarországra érkezett a kubai külkereskedelmi miniszterhelyettes

rj -cz

1973. február 16.

a magyar-kubai államközi tárgyalásokra csütörtökön késő este budapestre érkezett herminio garcia lazo kubai külkereskedelmi miniszterhelyettes: herminio garcia lazo-t a repülőtéren tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes fogadta, a kétoldalú megbeszélések eredményeképpen az 1973. évi magyar-kubai árucere-forgalmi jegyzőkönyv megtárgyalására és aláírására kerül sor. a tárgyalások témái között szerepelnek még a két ország árucereforgalmát szabályozó kereskedelmi és fizetési megállapodással kapcsolatos kérdések, valamint a magyar-kubai árucere-forgalom fejlesztésének lehetőségei. /mti/

--

9.20 rj

- 25 -

N+ 10⁰⁰

bb.24. kérés a gépkocsivezetőkhez: a 4/a és a 4/b buszoknak ad-
janak elsőbbséget

1/-don/tm/a/-cz

1973. február 16.

a pestiek és a budaiak a roosevelt téren valóságos „csatát”,
vívnak. a cél: feljutni a 4/a, illetve a 4/b jelzésű autóbusszra.
sokan szóvá is tették, tulajdonképpen miért kellett a 4-es
autóbusszt megosztani. ezzel kapcsolatban illetékes helyen az mti
munkatársának elmondták: az első nap tapasztalataiból messzemenő
következtetést nem lehet levonni. tény, hogy egyelőre nehezen tud-
ják lebonyolítani a forgalmat. a buszok elterelését - ismeretes -
az alagút és a lánchíd lezárása tette szükségessé. magyarán: kény-
szer-intézkedéssel kellett megoldani, fenntartani a 4-es és a töb-
bi busz forgalmát.

ami pedig a járat megosztását illeti, elmondták, hogy a fő-
város egyik leghosszabb utvonalát bejáró autóbusszról van szó. e-
zért kellett megosztani. tudniillik, ha ezt nem tették volna, a
buszok az utvonalon, illetve a csomópontokban, „elverődtek”, vol-
na. vagyis a mostaninál még nehezebben közlekednének az autóbu-
szok.

az illetékesek az érintett utasoktól türelmet, megértést
kérnek. nyomatékkal hangsúlyozták, a helyzetet ismerik, valóban
nehéz a közlekedés, de forgalomirányító embereik segítségével
mindent elkövetnek, hogy a következő napokban, hetekben zök-
kenő-nélkülőbb legyen a 4/a és a 4/b buszok közlekedése. ehhez
viszont a gépkocsitulajdonosok segítségére is szükség van, akik-
től kérik: az elterelt utvonalon közlekedő autóbusszoknak a lehető-
ség szerint engedjenek szabad utat, a megállóknál pedig adjanak
elsőbbséget. /mti/

--

bb 25. sugárzással sterilizálják az átültetésre váró szöveteket,
csontokat - befejeződött a nemzetközi koordinációs értekezlet

t bé/tr-ju -cz

1973. február 16.

a sterilizálás legkorszerűbb módszereiről, azok gyó-
gyászati alkalmazásáról tanácskoztak budapesti öt ország ku-
tatói. angliá, dánia, görögország, Lengyelország és magyaror-
szág szakemberei a nemzetközi atomenergia ügynökség, és az
országos atomenergia bizottság rendezésében jöttek össze a
háromnapos eszmecsere, amelynek tapasztalatait dr. v. agranyenko
professzor foglalta össze. a nemzetközi kutatásokat koordináló
professzor bevezetőül elmondotta, hogy a nemzetközi atomener-
gia ügynökség a sugárzás számos felhasználási területe mellett
igen nagy gondot fordít a különböző sterilizálási eljárások el-
terjesztésére, kutatására. ezekkel a módszerekkel ugyanis olyan
mikro-organizmusokat is elpusztíthatnak, amelyeket a hagyományos
eljárásokkal nem, ugyanakkor lehetőség nyílik a biológiai anya-
gok, szövetek sterilizálására is, amelyeket a hőkezelés tönkre-
tenne.

/folyt. köv./

-26-

AK-APR

bb. 25. / sugárzással....folyt./

a tanácskozáson négy fő téma szerepelt. a sugárzásos steri-
lizálás mikrobiológiai vonatkozása, a gyógyászati eszközök steri-
lizálása, a biológiai szövetek csiramentesítése, a gyógyszerek
sugárzásos kezelése. ezeket a módszereket már több országban
rendszeresen alkalmazzák, és az atomenergia ügynökség feladata,
hogy kiterjessze ezek körét. már eddig is rendkívül gazdasá-
gosnak és higiénikusnak bizonyult a gyógyászati eszközök sterili-
zálása a különböző egyszer használatos műanyagfecskendő/k és
műanyag-transzfúziós berendezések sugárkezelése. különösen nagy
jelentősége és jövője van a biológiai anyagok sugár-sterilizá-
lásának. ezzel a módszerrel ugyanis megnyitották az utat a kü-
lönöző szövetátültetések előtt, e módszerrel károsodás nélkül
csiramentesítik az átültetésre váró csontot, bőr, vagy eret.
Lengyelországban már az alkalmazás magas szintjét valósították
meg és létrehozták a szövetbankot is. görögországban a csontát-
ültetéseknel alkalmazzák ezt a módszert. a gyógyszerek sugárke-
zelésében angliá jár az élen.

magyarország a tudományos munkában és a szervezésben egy-
aránt jelentős szerepet vállalt. a témakör csaknem valamennyi je-
lentőbb tudományos eszmecserejére budapesti került sor. a su-
gárbiológiai intézet pedig ma is a nemzetközi atomenergia üg-
ynökség megbízásából és támogatásával végzi a biológiai szövetek
tartósításával kapcsolatos kísérleteket.

a budapesti tanácskozáson a további feladatokról is beszél-
tek. ezzel kapcsolatban dr. v. agranyenko professzor el-
mondotta, hogy a legsürgetőbb a sugársterilizálás nemzetközi
szabványainak kidolgozása, erre a munkára már nemzetközi bizott-
ságot szervezett az ügynökség. a kutatásokat az említett négy
temában tovább folytatják és fokozott gondot fordítanak az új
eljárások elterjesztésére. /mti/

--

bb 26. közlekedési balesetek

tm-ju -cz

1973. február 16.

a xix. kerületben a vöröshadsereg utja 85. szám előtti ki-
jelölt gyalogátkelőhelyen mécsáros istván 35 éves gépkocsivezető,
budapesti lakos a 35-ös jelzésű autóbusszal elütötte horváth
mihályné 68 éves budapesti lakost, aki olyan súlyos sérülést
szenvedett, hogy kórházba szállítása után meghalt. mécsáros
istvánt a rendőrség őrizetbe vette.
/ folyt. köv./

10.37/ju

- 27 -

NA-1020

bb 26. / közlekedési ... 1. folyt./-ju

Állva utazott és a XIII. kerület Mautner Sándor utca és Dolmány utca kereszteződésében leesett a tehergépkocsi rakfelületéről Szűcs András 48 éves segédmunkás, budapesti lakos. Súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mt1/

bb 28. a lotto e heti nyerőszámai

tr-ju -cz

1973. február 16.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a Lajosmizsén megtartott 7. heti lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

1, 5, 8, 23, 41.

/mt1/

bb 27. befejeződtek a zárszámadási közgyűlések Komárom megyében - sikeres esztendő a közös gazdaságokban

vid/ká-ju -cz

1973. február 16.

a sárisápi új élet tsz-ben pénteken megtartott zárszámadási közgyűléssel Komárom megye közös gazdaságaiban befejezték a múlt évi munka számbavételét, egyidejűleg megkezdődnek a tervtárgyaló tanácskozások. a megye 54 termelőszövetkezete ismét sikeres esztendőt zárt. jóllehet az eredményeket csak ezután összesítik az előzetes adatok alapján annyi már bizonyos, hogy a tsz-ek pénzgazdálkodása kiegyensúlyozottabb volt, mint 1971-ben. az előzetes számítások szerint a közös gazdaságok árbevételei várhatóan 8-10 százalékkal haladták meg az előző évit. jelentősen emelkedett a termelékenység, vagyis az egy dolgozóra eső termék mennyisége és a termelés értéke is. a jövedelemszint összességében várhatóan az 1971 évihez hasonlóan alakul. változatlanul nagyok az egyes gazdaságok közötti differenciák.

/ folyt. köv./

11.05/ju

- 28 -

M-1100

bb 27. / befejeződtek a ... 1. folyt./-ju

a beruházások értéke 14 millió forinttal haladta meg az előző évit. több szakosított állattenyésztő telep építését fejezték be, s e nagyszegű beruházások miatt az építkezések aránya 42 százalékkal emelkedett. ugyanakkor a gépi beruházásokra - részben a szűkös fejlesztési források, részben a nem kielégítő gépkínálat miatt - 21 százalékkal kevesebbet fordítottak.

örvendetes, hogy a fejlesztésre fordított összegek növekedése és a biztonsági tartalékolás mellett is több pénzbeleyeztek a különböző alapokba, így a szociális alapba. szinte alig akad olyan közös gazdaság a megyében, ahol ne vezetnek volna be újabb szociális juttatásokat. a gyermelyi petőfi tsz-ben például, ahol a 600.000 forintos szociális alap többségét a nyugdíjasok, járadékosok támogatására fordították, a nagycsaládosokat is segítették. a nagyigmándi új élet tsz-ben, ahol a természeti juttatás mellett 100-500 forintig terjedő havi összeggel egészítik ki a nyugdíjasok, járadékosok jövedelmét és a zárszámadáskor valamennyien 1000 forintot kapnak, most újabb kedvezményt szavaztak meg. a nyugdíjba vonulókat ezentúl egyhavi fizetéssel bucsuztatják. /mt1/

bb 29. gázpalackokat loptak

vid/ká-ju -cz

1973. február 16.

villányi Tibor, Kelemen László, a fiatalok k. József alsópáhoki és Mércz János keszthelyi lakos propán-bután gázpalackok lopására specializálta magát. bár valamennyien veszprém megyében laknak, zala megyei községeket szemeltek ki cselekményeik színhelyül. gázpalackokat loptak a Túrjei, a Zalaapáti, a Galamboki és a Zalasabari lerakotokból és azokat a legkülönbözőbb helyeken értékesítették. a gázpalackokon kívül azonban elemeltek minden értékes, eladható dolgot, - főképpen gépkatrészt, motort, - ami a kezük ügyébe került. amikor a rendőrség már a tolvajbanda nyomában volt, Villányi Tibor úgy gondolta, kiszökik az országból, de terve nem sikerült. a Zalaegerszegi megyei bíróság másodfokon Villányi Tibort 5 évi szigorított börtönre, Mércz Jánost 3 évi börtönbüntetésre. a fiatalok k. Józsefet 1 évi börtönre, Kelemen Lászlót pedig 5.000 forint pénzbüntetésre ítélte. /mt1/

11.15/ju

- 29 -

NA 1140

bb 30. a nyirbogdányi vasutállomáson

tm-ju -cz

1973. február 16.

áthaladó tehervonat halálra gázolta a vasuti sineken szabó
antal 80 éves nyugdíjas, helyi lakost. /mti/
--

bb 32. kibővített miniszteri értekezéslet a mém-ben

pá-ju -cz

1973. február 16.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium a termelőszövetkezeti jogszabályok végrehajtásában érdekelt szervek képviselőinek bevonásával dr. soós gábor, a miniszter első helyettesének elnökletével kibővített miniszteri értekezleten tárgyalták meg a termelőszövetkezeti törvényt módosító és kiegészítő jogszabályok végrehajtásának első évi tapasztalatait.

az eddigi tapasztalatok azt mutatják - állapította meg a miniszteri értekezéslet-, hogy a termelőszövetkezeti jogszabályokban történt változtatásokat a közvélemény, főként a termelőszövetkezetek általában helyesléssel fogadták, azokkal egyetértettek. a módosított jogszabályok eredményeként a mezőgazdasági szövetkezetek vezetésében, működésében erősödött a törvényesség. ez jellemzi a mezőgazdasági szövetkezetek elmúlt évben módosított és jóváhagyott alapszabályait is.

az értekezéslet azt is megállapította, hogy a helyes gyakorlati alkalmazás, annak központi elősegítése esetén a módosító rendelkezések összehatásukban elősegítik a mezőgazdasági szövetkezetek társadalmi és gazdasági fejlődését. az értekezéslet a gyakorlati tapasztalatokat figyelembe véve hangsúlyozta, hogy új jogi szabályozásra alapvetően nincs szükség, ehelyett az egységes jogalkalmazást és jog értelmezést kell javítani. /mti/
--

11.55/ju

- 30 -

NA 1205

bb.31. budapestre érkezett

gk/a/h1 -cz

1973. február 16.

piro cappuccilli, a milánói scala baritonistája, aki február 18-án, vasárnap a „rigoletto”, címszerepét, 21-én, szerdán, a trubadur, luna grófját énekli az erkel színházban. a rigoletto-előadáson a mantuai herceg szerepében gianfranco pastine olasz tenorista a milánói scala tagja lép fel. a 21-1 trubadur-előadáson azucenaszerepét krystyna szostek-radkowa, a varssói operaház magánénekesnője nékel. /mti/
--

33. dr. kádár tiber kítüntetése

pá/a/-cz

1973. február 16.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából több évtizeden át végzett kiemelkedő szakmai, politikai és társadalmi munkája elismeréséül dr. kádár tibernak, a mém állategészségügyi és élelmiszer higiéniai főosztálya vezetőjének a munka érdemrend arany fokozata kítüntetést adományozta. a kítüntetést dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter adta át. /mti/
--

bb.34. hazaérkezett genfből

pá/a/-cz

1973. február 16.

az a magyar küldöttség, amely szilágyi sándornak, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium főosztályvezetőjének vezetésével részt vett az ensz európai gazdasági bizottsága mezőgazdasági szakszabályozásának ülésén. ezen európa mezőgazdasági termelésének és kereskedelmének helyzetét, valamint rövid távlatu kilátásait tárgyalták meg. az ülés során a magyar delegáció jól sikerült szakmai filmbemutatót tartott a magyarországon alkalmazott állattenyésztési módszerekről, továbbá a magyar borokról és történelmi borvidékeinkről. /mti/
--

11.55/a

- 31 -

NA 1210

bb 35. szovjet tapasztalatok felhasználásával gázturbinás csucserőmű épül inotán

vid/ká-ju -cz

1973. február 16.

Inotán épül hazánk első nagykapacitású gázturbinás csucserőműve. az erőmű tervezésénél szovjet technológiai terveket használtak fel a szakemberek.

a gázturbina, mint hőerőgép, elsősorban a légi közlekedésben hűdített teret. az ipar más területein csak különleges igények kielégítésére alkalmas. a szovjet szakemberek a gázturbina egyéb alkalmazásában új lehetőségeket tártak fel, amelyek élénk nemzetközi érdeklődést váltottak ki. a szovjet technológiai előnyeit hasznosíthatják a csucserőmű tervezői.

a gázturbinás erőművek mellett a hazai energia szolgáltatásnak olyan csucserőműre is szüksége van, amely a fogyasztási csúcsidekban, gyors felfűtés után, hamar igénybevehető. az k inotai erőmű alkalmas lesz arra, hogy hideg állapotból 45 perc alatt üzembelépjen és fogyasztási csúcsidekban segítsen a fokozódó energiaigények kielégítésében.

a magyar energiaipar sürgető igénye szerint rendkívül rövid idő alatt kell megoldani a beruházási programot. az erőmű tervezése 1971 elején kezdődött, tavaly májusban kezdtek meg az előregyártott acélszerkezetek szerelését és jelenleg már tető alatt dolgoznak a szerelők az erőmű 82.000 légköbméteres főépületében. a két, egyenként 100 megawattos olajtűzelésű gázturbinát a szovjetunió szállítja a csucserőműhöz. a gépegyeségek első próbaüzemelését 1974 végére tervezik. /mti/

--

bb 38. fogadás a szovjet nagykövetségen

t bc/tm-ju h1 -cz

1973. február 16.

v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés megkötésének 25. évfordulója alkalmából pénteken fogadást adott a nagykövetségen.

/ folyt. köv./

12.50/ju

- 32 -

NA 1350

bb 38. / fogadás a ... 1. folyt./-ju

a fogadáson részt vett apró Antal, az országgyűlés elnöke, gáspár sándor, a szot főtitkára, németh károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai: dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. csanádi györgy, dr. dimény imre, dr. faluvégi lajos, péter jános, szurdi istván, a kormány tagjai, továbbá a politikai, a gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet sok más vezető személyisége. /mti/

--

bb 37. magyar-jugoszláv közlekedési tárgyalások

i kf/pá-ju 1e -cz

1973. február 16.

február 12-16. között budapesten tartotta ötödik ülését a magyar-jugoszláv közlekedési és hírközlési albizottság.

az ülésen megtárgyalták a két ország közlekedési és távközlési szerveinek kapcsolatait, együttműködésük további elmélyítésének és kiszélesítésének lehetőségeit, valamint a két ország közötti személy- és áru fuvarozás meggyorsításával, az utasforgalom kulturáltságának növelésével kapcsolatos kérdéseket. foglalkoztak azzal, hogy a budapest-belgrád-szófia útvonalon közlekedő gyorsvonatokon étkezőkocsikat állítanak be. megállapodtak abban, hogy egyezményt dolgoznak ki a hajóknak mohácson és bezdánban történő közös határellenőrzéséről. az albizottság tárgyalta a drával hajózás megindításához szükséges intézkedésekről és határozatot hozott a rakodólapos konténer-szállítások megszervezéséről.

a tárgyalásokról készített jegyzőkönyvet a küldöttségek vezetői - dr. kuzsel dezső, a kpm nemzetközi főosztályának vezetője és ljubomir jankovics, a jugoszláv szövetségi közlekedési és postaügyi minisztérium titkár-tanácsosa - írták alá. /mti/

--

13.00/ju

- 33 -

NA 1350

bb 36. időjárásjelentés

-ju -cz

1973. február 16.

a meteorológiai intézet jelenté: február 16-án pénteken 13 órakor:

enyhe marad az idő

európa-szerte folytatódik a változóan felhős, párás, helyenként csapadékos, enyhe idő. a csütörtökön mért hőmérsékleti maximumok szinte mindenhol magasabban alakultak az évszaknak megfelelő értéknél. a központjával a földközi-tenger nyugati térségében örvénylő alacsony-nyomású légköri képződemény továbbra is enyhe, nedves levegőt szállít közép-európa fölé. így a kárpát-medencében és környékén az elkövetkező 36 órában is felhős, párás, enyhe marad az idő.

hazánkban csütörtökön borult, enyhe idő volt. az ország nagy részén esett az eső, a hegyekben havaseső, hó. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége több helyen elérte a 10-15 mm-t, sőt esztergomban és balassagyarmaton a 16, a szabadsághegyen és romhányban a 18, lillafüreden a 19, bábolnán és kékestetőn a 20, dobogókön pedig a 21 mm-t. a nyugati megyékben napközben sem emelkedett a hőmérséklet 2-6 foknál magasabbra. a tiszántulon viszont többfelé mértek a kora délutáni órákban 10-12 fokot. ma hajnalban a dunántulon a talaj közeli légkörben 0 - minusz 2 fokig terjedő fagy keletkezett. a hőmérőházikó szintjében 0 és plusz 5 közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők. délelőtt országszerte borult volt az ég, több helyről jelentettek újabb esőt, kékestetőről havazást. 11 órakor 2 és 6 fok közötti hőmérsékleteket mértek. hegyekben a hó olvad, sportolásra nem alkalmas. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 6,1 fok volt, a százéves átlagnál 6,0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 749 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig: tulnyomóan felhős idő. többfelé újabb eső, havas eső, a hegyeken havazás. mérsékelt, a dunántulon napközben megerősödő északnyugati szél. enyhe idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1-plusz 4 legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: plusz 3-plusz 8 fok között.

a duna vízállása budapesten: 161 cm. /mti/

13.10/ju

NF 1402

- 34 -

bb 40. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke február 16-án 13 óráig:

/se-ju -cz

1973. február 16.

1. gáspár beszéd
2. az időjárás eu. hatásai
3. rostás nyilatkozat
4. ébredzik a balaton
5. új hidak
6. tanuszoda a belvárosban
7. baranya első tsz horgászegyesülete
8. rádiójáték fesztivál
9. levetették fejdiszükét a gimszarvasok
11. szellemi export
12. tanyai településhálózat területrendezése
13. sárréti skanzen
14. komputer szegeden
15. trófea világrekordok
16. sokba került a busz kirándulás
17. új munkarend a zalaegerszegi ruhagyárban
18. öztisztítókert borsodban
19. szarvasmarhatenyésztés vas megyében
20. számvetés az ország legrégebbi tövél-jánál
21. szennyvíztisztító
22. holland burgonyafajták
23. a kubai külker. min.h. érkezése
24. kérés a gk vezetőkhöz
25. nemzetközi koordinációs értekezlet
26. balesetek
27. zárszámadások komárom megyében
28. lotto
29. gázipalackot loptak
30. baleset
31. bpestre érkezett a milánói scala baritonistája
32. miniszteri értekezlet a mém-ben
33. kádár tiber kitüntetése
34. hazaérkezett genfből a mém küldöttség
35. gázturbinás csucserőmű
36. időjárás
37. magyar-jugoszláv tárgyalások
38. fogadás a szovjet nagykövetségen
39. mesterszakácsok
40. hírjegyzék

/mti/

--

13.15/ju

- 35 -

NF 1405

m

bb.41. vas megye iparában a legmagasabb a nők aránya - megyei tanácsülés szombathelyen

vid/fm/a/-cz

1973. február 16.

vas megye gazdasági helyzetéről tárgyalt pénteken szombathelyen a megyei tanács. az ülésen részt vett kisházi ödön, az elnöki tanács elnökhelyettese, a megye országgyűlési képviselője, Kovács Antal, az mszp vas megyei bizottságának első titkára és a megyei képviselőcsoport több tagja. dr. gonda györgy, a megyei tanács elnök beszámolt a végrehajtó bizottság két éves munkájáról, a 280 000 lakosu megye fejlődéséről, terveiről.

vas megye ipara - amely nagyrészt az elmúlt 15 évben jött létre - tovább fejlődött. 45 ezren dolgoznak az ágazatban: az utóbbi két évben szerény volt a növekedés, de ez megfelel a követelményeknek. sajtóságot vonás, hogy vas-ban a legmagasabb a nők aránya az iparban; valamivel több, mint 50 százalék, és ez csaknem 9 százalékkal magasabb az országos átlagnál. indokolt tehát, azokkal az üzemi és üzemen kívüli körülményekkel megkülönböztetett módon törődni, amelyek a nők helyzetével, munkájával, életével kapcsolatosak.

javult a termelékenység és elsősorban ebből eredő az ipari fejlődés. az üzem-és munkaszervezés tartalékait azonban még korántsem aknázzák ki. a mai körülmények között - amikor a beruházások kisebb mértékben forrásai a termelés bővítésének -, nagy lehetőségeket rejt magában a jó szervezés.

nagy feladatot jelent az iparszerkezet átalakítása, amelyet a progresszív iparágak előtérbe helyezésével oldanak meg. a gépipar aránya már némileg javult. a jövőben a mezőgazdasági gépgyártás fejlesztése kerül napirendre. ennek az iparágak a tradíciói és jó lehetőségei vannak a megyében. a kgm tanulmányt készít a fejlesztés kilátásairól.

kritikus pont a megye iparában a dolgozók átlagkeresetének alakulása - közölték a tanácsülésen. jelentősen elmaradnak a keresetek az országos átlagtól, ami jórészt az ipar szerkezetéből - a könnyű és élelmiszeripar túlsúlyából - adódik. a tanácsülés a területi bérkülönbségek kiigazításának szükségessége mellett foglalt állást.

az élelmiszergazdaságban új termelési eljárások homosodtak meg. ilyen a zártrendszerű, iparszerű kukoricatermesztés, a szakított szarvasmarha tenyésztés. a gazdaságokban fokozódott a gépezítés és javult az állatállomány minősége. az elmúlt két esztendőben hétezer vagon húst, egymillió 700 hektoliter tejet és 2000 vagon baromfit adott a megye.

a tanácsülés elfogadta vas megye 1973. évi fejlesztési tervét és költségvetését. az utóbbi 823 millió, a fejlesztési alap pedig 480 millió forintot biztosít az idei feladatok végzéséhez. /mt1/

13.05/a

- 36 -

NA 1420

bb.42. tanácskozás az államigazgatási jogról szolnokon

vid/fm/a/hgy

1973. február 16.

az államigazgatási jog időszerű kérdéseiről rendeztek tanácskozást pénteken szolnokon, a megyei tanács székházában. dr. varga józsef, a minisztertanács tanácsai hivatalának elnökhelyettese tartott előadást a jogszabályok gyakorlásának helyzetéről, a megyei a városi és a községi tanácsok, valamint a járási hivatalok ilyenirányu feladatairól. /mt1/

--

bb.39. több mint kétezer vendég a,, mester vacsorák,, terített asztalai mellett a pécsi nádorban

vid/fm/a/-cz

1973. február 16.

a pécsi nádor étteremben pénteken befejeződött a,, mester vacsorák, elnevezésű, három héten át zajló nemzetközi gasztro-nómiai rendezvénysorozat, amelynek több mint kétezer vendége volt. hagyomány már, hogy a nádor étterem a vendéglátóipar e,, csendes,, időszakában a hét köznapjain is változatos,, izés,, programmal várja a jófaluakat kedvelőit. kitűnő mesterszakácsok közreműködésével ezuttal a svéd, az olasz, a francia és a délszláv konyha különlegességeivel ismerkedtek a vendégek. a legnagyobb érdeklődés az idén a délszláv vacsoraestek iránt mutatkozott. /mt1/

--

bb. 43. önkéntes rendőrök kitüntetése szolnokon

vid/fm/rj hgy

1973. február 16.

fodor Mihály, a szolnok megyei tanács elnöke pénteken önkéntes rendőröket tüntetett ki szolnokon a megyei tanács székházában. öten kapták meg a megyei tanács és a hazafias népfőnt megyei bizottsága által közösen alapított ,,társadalmi munkáért,, kitüntető jelvény arany-, ezüst-, illetve bronzfokozatát.

/mt1/

--

13.30 rj

- 37 -

NA 1420

bb. 44. barátságlest a szovjet hadsereg megalakításának 55. és budapest felszabadításának 28. évfordulója alkalmából

t/-don/tr/rj hi hgy

1973. február 16.

Hazánk és a szocialista országok népei közötti barátság szorosabbra fűzésének újszerű formáját valósítja meg a hazafias népfrent országos tanácsa - jelentették be a népfrent pénteken megtartott sajtótájékoztatóján. a népfrent a szocialista országok budapesti kulturális intézményeivel karöltve, barátsági esten ünnepli meg a fontosabb évfordulókat. elsőként a szovjet hadsereg megalakításának 55. és budapest felszabadításának 28. évfordulója alkalmából február 19-én, hétfőn a fővárosi operettszínházban tartják meg a barátsági estet.

a hazafias népfrent már régóta eredményes és gyümölcsöző kapcsolatot, szoros együttműködést létesített a budapesti szovjet, bolgár, csehszlovák, lengyel és ndk kulturális központtal. a hétfőn sorakerülő barátsági esten a szovjet nép életét, harcát, küzdelmeit megörökítő irodalmi alkotásokat mutatják be. a műveket neves budapesti művészek - köztük bátyi Lajos, Zolnay Zsuzsa, Sütő Irén, Avar István, Schubert Éva - tolmácsolják. az alkotások között szerepel három ősbemutató: Tymoteusz Karpowicz „Lecke csendből”, Alexander Vutimszki „a sikon”, és Jelizaveta Bagrjana „aki nem ismeri”, című darabját Rozsos István előadásában hallhatják a közönség.

az ünnepi est második részében a szovjet hadsereg táncgyűjtése a baráti népek dalaiból és táncaiból ad műsort. /mti/

--

bb. 45. kétszázötvenezer látogató - hangversenyek, barátsági estek, kiállítások a budapesti csehszlovák kultúra idei programjában

t/pr/rj hi hgy

1973. február 16.

a budapesti csehszlovák kultúra idei programjáról tájékoztatta az újságírókat pénteken Oldrich Tesarik igazgató. egyebek között elmondotta, hogy a népköztársaság uti helyiségeik rendkívül látogattak: 1971-ben 123.000, az elmúlt esztendőben már 210.000 nézője, hallgatója volt koncertjeiknek, irodalmi estjeiknek, baráti találkozóknak, filmvetítéseiknek. esztendőről-esztendőre megtartják a csehszlovák kultúra hetét, a gazdag eseménysorozatnak legutóbb Békés megye adott otthont, az idén Hajdu-Bihar megye lesz a vendéglátó.

/folyt.köv./

13.40 rj

NA 14^u

- 38 -

bb. 45. / kétszázötvenezer ... 1. folyt./rj

idei programjuk bővelkedik vendégváró rendezvényekben, minden korosztály megtalálhatja a kedvére való. februárban kiállítással emlékeznek meg a csehszlovák nép győzelmének 25. évfordulójáról, irodalmi műsort rendeznek a cseh és szlovák irodalom reprezentánsainak alkotásaiból, fotókiállításon mutatják be csehszlovákia mai életét, míg a zenekedvelőket Janáček kamarakonzertre várják. márciusban ünneplik a sokolovói ütközet 30. évfordulóját, ennél a szovjet falunál aratták első nagy győzelmüket a szovjet hadsereggel együtt harcoló csehszlovák katonák a náci hadi gépezet felett. az évfordulóról filmszemlével emlékeznek meg, a budapestre várják a 17 tagú prágai honvéd kultúregyüttest is. könyvkiállítással ünneplik a cseh és szlovák tudományos akadémiai kiadó megalakulásának 20. évfordulóját, s érdekes előadást terveznek prágáról, a műemlékek „rezervátumáról”. májusban a mai szlovák tánczene legjobb művelői mutatkoznak be, júniusban szlovák képzőművészek alkotásaiból nyílik kiállítás, júliusban F. Mazai gitárművész tart koncertet, szeptemberben Julius Fucik műveiből rendeznek tártatot, s egy tervezett kiállításához kölcsönkérték az észak-csehországi galéria képanyagának legszebbjeit. októberben filmplakátkiállítás, illetve kamarahangverseny lesz, novemberben tudományos-fantasztikus irodalmi estre készülnek, decemberben a régi cseh zene alkotásaiból tartanak koncertet.

a csehszlovák kultúra nemcsak budapesten munkálkodik a két nép barátságának elmélyítésén, a kapcsolatok szorosabbra vonásán, egymás életének jobb megismerésén. vácon kiállítást és koncertet rendeznek, találkoznak sellye község népfrent-vezetőivel, tamásiban prága műemlékei címmel nyitnak kiállítást és baráti találkozóra készülnek kondoros és szarvas lakosaival. /mti/

--

bb. 46. középiskolások orosznyelvi tanulmányi versenye miskolcon

vid/fm/rj hgy

1973. február 16.

a miskolci Herman Ottó gimnáziumban pénteken megkezdődött a miskolci gimnáziumok diákjainak orosznyelvi tanulmányi versenye. az országos középiskolai verseny első fordulójaként megrendezett írásbelin öt gimnázium hetven tanulója vett részt, köztük tizenhét olyan idák, aki tagozatos osztályban tanulja az orosz nyelvet.

miskolcon kívül Sáropatakon, Sátorajuhelyen, valamint Ózdon és Mezőkövesden is pénteken tartották meg az orosznyelvi verseny első fordulóját, amelyen csaknem a száz diák vett részt, köztük a szakközépiskolák tanulói is.

a legjobb eredményt elért tanulók áprilisban a második fordulón versengenek az országos döntőbe kerülésért. /mti/

--

13.47 rj

NA 14^u

- 39 -

bb.47. korszerűbb lesz a balatonvidék vasuti közlekedése

vid/fm/a/hgy

1973. február 16.

a közép-dunántúli térségben - jelentőségének és a növekvő igényeknek megfelelően - a balatonvidékének vasuti közlekedését fejlesztik kiemelten. a MÁV szombathelyi igazgatósága az idén további 28 millió forintot költ balatonfüred épülő új vasútállomására. ebből az összegből befejezik az új felvételi épületet és a biztonságtechnikai berendezések építését. folytatják a balaton-szentgyörgy - tapolca vonal korszerűsítését és új felvételi épülettel gazdagodik balatonederics. ezenkívül korszerűsítik a tapolca-boba közötti vonal egyik jelentős szakaszát. a székesfehérvár-celldömök között épülő korszerű biztosító berendezésekre ez évben 35 millió forintot költenek.

a nyári megnövekvő forgalomra számítva helyjegyes belföldi expressz vonatpárt állítanak be Budapest és Balatonfüred között. ezzel főleg a Balatontól való visszautazásnál tapasztalható zsúfoltságot igyekeznek csökkenteni. a nyári forgalom alakulásánál már számba veszik a zánka-i utörőváros megnövekvő személyszállítási igényeit is./mti/

-. -

bb.48. tizenkét magyar vállalat készül a hannoveri vásárra - sajtótájékoztató a Duna Intercontinental szállóban

t/sb/gg/a/1e/hgy

1973. február 16.

több mint harminc országból mintegy 6500 cég vesz részt az április 26-án megnyíló hannoveri vásáron - jelentette be pénteken a Duna Intercontinental szállóban megtartott sajtótájékoztatóján Horst Hermann Krüger, a vásárrendezés elnökségének tagja. a kiállítók mintegy 20 százaléka külföldi.

Magyarországot az idei hannoveri vásáron 12 vállalat képviseli, mégpedig elsősorban elektrotechnikai, híradástechnikai berendezésekkel, műszerekkel, magas- és kisfeszültségű készülékekkel. a Hungexpo szervezésében felvonuló magyar vállalatok kiállítanak még számos gépipari terméket, vegyipari cikket, irodagépipari felszerelést is. ebben az évben jelenik meg először magyar kiállító a mag-, hő- és vízi-energiái csarnokban és a fogyasztási cikkek pavilonjában.

a hannoveri vásár- rendezők megállapítása szerint az utóbbi években megváltozott a nagy nemzetközi kereskedelmi találkozó jellege, mert korábban inkább csak az NSZK-beli cégek exporttörekvéseit szolgálta, de most már mindinkább előtérbe került import-piaci szerepe, ennél fogva javulnak a külföldi kiállítók üzletkötési lehetőségei. az idei prognózis szerint az NSZK-beli piacon 11,5 százalékkal növekedik a különféle import nyersanyagok, félkészgyártmányok és késztermékek forgalma./mti/

-. -

13.45/a

- 40 -

NA 1425

bb 49. dél-dunántúli délszlávok tanácskozása pécsen

vid/fm-ju hgy

1973. február 16.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége pénteken tartotta a 7. kongresszusát előkészítő dél-dunántúli konferenciáját Pécsen. a tanácskozásnak az adott különös jelentőséget, hogy ezen a területen él hazánk horvát-szerb anyanyelvű lakosságának legnagyobb része. a kamaraszínházban rendezett konferencián 34 baranyai és somogyi délszláv-község, illetve város képviselőiben csaknem másfélszáz küldött vitatta meg a nemzetiségi szövetség tevékenységét a két kongresszus közötti időszakban. a tanácskozás részt vett Herczeg Ferenc, az MSZMP központi bizottságának osztályvezetője, Bocz József, a Baranya megyei pártbizottság, Biró Gyula, a Somogy megyei pártbizottság titkára, Sziergár János, a Baranya megyei- és Varga Károly, a Somogy megyei népfrontbizottság titkára, Takács Gyula, a Baranya megyei tanács elnöke, Lyettese és dr. Eperjesi Ernő, a Művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának főelőadója.

a konferencián Ognyenovics Milán országgyűlési képviselő, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára számolt be a szövetség legutóbbi kongresszusa óta eltelt időszak nemzetiségi politikájának gyakorlati végrehajtásáról. az anyanyelvű oktatás fejlesztéséről szólva, elmondotta, hogy jelenleg 16 horvát-szerb, illetve szlovén nyelvű óvoda, valamint nyolc horvát-szerb tanítási nyelvű és 63 horvát-szerb, illetve szlovén nyelvet oktató általános iskola működik hazánkban, s a tanulók száma meghaladja a négyezretet. az anyanyelvű kultúra ápolását szolgálja a Művelődésügyi minisztérium azon határozata, miszerint délszláv báziskönyvtárakat hoznak létre Baján, Mohácson, Szombathelyen és Budapesten. a hazai délszláv népművészet és néphagyomány értékeinek felkutatása és összegyűjtése végett néprajzi szekció alakult a szövetség keretében. a tervek szerint Mohácson országos délszláv múzeumot állítanak fel.

a szövetség főtitkára bejelentette, hogy a 7. délszláv kongresszust november második felében rendezik meg Budapesten. ezen mintegy 210 küldött képviseli majd hazánk horvát-szerb és szlovén anyanyelvű lakosságát. a kongresszust megelőzően - a nyár végén és az ősz elején - minden délszláv-lakta községben demokratikusan választják meg a kongresszusi küldötteket. a helyi választások megszervezésére és lebonyolítására a hazafias népfront bizottságait kérte fel a szövetség. a kongresszuson - társadalmi életünk demokratizálódásának megfelelően - módosítják a nemzetiségi szövetség alapszabályát; így többek között bevezetik a szövetség legfőbb tisztségviselőinek titkos választását. a főtitkár végül felhívással fordult a küldöttekhez: a szövetség 7. kongresszusa tiszteletére alakítsanak színjátszó csoportokat és irodalmi színpadokat a délszláv-lakta falvakban, városokban. /mti/

-. -

14.15/ju

- 41 -

NA 1420

bb.50. ifjúsági klubvezetők találkozója szombathelyen

vid/fm/a/hgy

1973. február 16.

az ipari szövetkezetek ifjúsági klubvezetőinek háromnapos találkozója pénteken kezdődött meg szombathelyen. tizennégy megye képviselői magát a találkozón, amelyen több mint tíz előadás és a korreferátum hangzik el módszertani, szervezési és gyakorlati kérdésekről. megvitatják többek között az országos ifjúságotpolitikai és oktatási tanács állásfoglalását a fiatalok művelődésének, szabad ideje hasznos eltöltésének biztosításáról.

az első napon az előadások után vetélkedőt, módszertani bemutatóval egybekötött klubestet tartottak. a szombathelyi ifjúsági házirodalmi színpada petőfi-műsort adott. a fiatal vasi képzőművészek csoportja kiállítást rendezett a találkozó tiszteletére.

/mti/

--

bb.51. automata fényesíti az ólomkristályt az ajkai üvegyárban

vid/kz/a/hgy

1973. február 16.

pénteken megkezdték a termelést az ajkai üvegyár új savfényező automata üzemi részben. az új finomcsiszoló műhely folytatásaként mintegy 7 millió forintos költséggel felszerelt műhely az elmúlt év végén készült el. saválló teglával szigetelt épületében egy nszk-ból vásárolt automata ~~berendezés~~ az ólomkristály fényezésének összes műveletét elvégzi. a berendezés összeállítja és megfelelő hőfokon tartja a fényezéshez szükséges vegyületet. aztán öblíti, majd leereszti a vizet, ülepíti, és végül a savtól is semlegesíti a folyadékot.

a korszerű berendezés jelenleg napi két műszakban 6 000 - rövidesen azonban napi 7 000 - értékes ólomkristály fényesítését végzi el. az új berendezés lehetővé teszi, hogy az ajkai üvegyár megkészszeresse a termelését. /mti/

--

14.10/a

- 42 -

M 1400

bb.52. a kopernikusz-jubileum magyarországi eseményei - sajtótájékoztató az akadémián

t/r6/tm/a/hi/hgy

1973. február 16.

a magyar tudományos akadémia matematikai és fizikai tudományok osztálya, valamint az ötvös Loránd fizikai társulat február 19-én, hétfőn 15 órakor kopernikusz emlékülést tart az akadémia nagytermében. az 500 éve született nagy lengyel csillagász életének és tevékenységének méltatására még az elmúlt évben az akadémia előkészítő bizottságot hozott létre. s pénteken az akadémián a fontosabb központi rendezvényekről tájékoztatták a sajtó képviselőit. a február 19-i kopernikusz emlékülésre budapestre érkezik smolenski akadémikus, a lengyel tudományos akadémia alelnöke és piotrowski akadémikus, a lengyel tudományos akadémia csillagászati bizottságának elnöke. az emlékülés előadói detre lászló akadémikus, mátrai né zemplén jolán, a fizikai tudományok doktora, és piotrowski akadémikus lesznek. az évforduló napján kibocsátásra kerülő kopernikusz emlékbélyeget a posta a helyszínen különleges bélyegzéssel látja el.

az évforduló napján egyébként az ország valamennyi középiskolájában megemlékeznek kopernikuszról. egyidejűleg a lengyel kultúra helyiségében dokumentum-kiállítás nyílik. a kopernikusz-év során még számos központi rendezvény lesz. áprilisban a tit budapesti stúdiójában ünnepi előadássorozatot rendez, majd később kiállítás is nyílik a lengyel kultúra kopernikusz pályázatára beküldött magyar képzőművészeti alkotásokból.

a rádió és a televízió többféle megemlékezést tervez. igen fontos, a „helyünk a világmindenségben”, című hatrészes tudományos sorozat a televízió műsorában, amelynek első adása 21-én lesz. a gondolat kiadó lengyelből fordított tanulmánykötetet jelentet meg kopernikuszról. az országban egész évben a tit és a hazafias népfront szervezésében ismeretterjesztő előadások lesznek a nagy tudósról és művéről.

a nemzetközi csillagász unió rendkívüli közgyűlést és egész sor szimpóziumot rendez Lengyelországban szeptemberben. ezekre valamint a nemzetközi tudománytörténeti unió kollokviumaira népes magyar delegáció utazik Lengyelországba. /mti/

14.15/a

- 43 -

1520

bb 53. társadalmi munkával egerért

vid/fm-ju hgy

1973. február 16.

Eger lakossága példásan helytállt a városszépítő társadalmi munkában, - állapította meg pénteki ülésén a városi tanács. a testületi ülésen elemezték a társadalmi munka indítékait, eredményeit, tapasztalatait. rámutatnak arra, hogy a „ társadalmi munkával egerért „ mozgalom a két évvel ezelőtti tanácsválasztások idején elhangzott javaslatok alapján indult el és bontakozott ki a városban.

a városi tanács és a hazafias népfront irányításával a társadalmi tevékenység rohamosan bővült, és 1972-ben már az egész lakosságot átfogó mozgalommá terebélyesedett. egymásután jelentkeztek a különböző üzemek kollektívái, iskolák, kollégiumok és a lakosság különböző rétegei társadalmi munkára.

utak, közterek rendezése, csinosítása, járdák, parkok építése, iskolák, óvodák, játszótérek felszerelésének gazdagítása egyaránt szerepelt a hasznos társadalmi munkák listáján. mintegy 800.000 négyzetméterrel bővült a város parkövezete, a lakóhelyi körzetekben több ezer facsemetét, cserjét, bokrot ültettek és felbecsülhetetlen értékű az a munka, amelyet a gyermekintézmények ellátottságát fejlesztették a város üzemei. a társadalmi összefogás eredményeként 75 óvodai hellyel is gazdagodott a város.

a tanácsülés megállapította, hogy a város fejlesztését segítő széleskörű társadalmi munka értéke, - az üzemek által felajánlott anyagi hozzájárulással együtt - meghaladja a tízmillió forintot. a nemes akcióba 75 üzem kollektívája, a város diáksága és több ezer család kapcsolódott be.

bejelentették, hogy egerben az egy lakosra jutó társadalmi munka értéke 1972-ben elérte a 123 forintot. e kiemelkedő eredményért a heves megyei városok közötti társadalmi munkaversenyben eger elnyerte az első díjat.

/ folyt. köv./

14.32/ju

1580

- 44 -

bb 53. / társadalmi munkával ... 1. folyt./-ju

a városi tanács a jutalmazásokról is döntött: a társadalmi munkaversenyben elért legjobb eredményéért a hazafias népfront 1. számú városi körzetét egymillió forint jutalmában részesítette, ezt az összeget gyermekjóléti intézmények építésére lehet felhasználni. a középiskolák versenyében a szilágyi erzsébet gimnázium nyerte el a 110.000 forintos első díjat: ebből kulturális és sportfelszereléseket vásárolhatnak.

a városi tanács által alapított „ társadalmi munkáért „ plakett aranyfokozatát két, ezüsthfokozatát négy, bronzfokozatát ugyancsak négy kiváló társadalmi munkás nyerte el. /mti/

bb 54. nemzetközi gitárfesztivált és szemináriumot rendeznek az ezeréves jubileumát ünneplő esztergomban

vid/fm-ju hgy

1973. február 16.

az esztergomi városi tanács pénteken a fészek klubban sajtótájékoztatót rendezett arról a nemzetközi gitárfesztiválról és szemináriumról, amelyet a város ezeréves jubileuma alkalmából ez év augusztusában rendeznek. a város, amely a késő-középkorban a tudományok és a művészetek otthona, a magyar reneszansz és humanizmus központja volt, ma is otthont ad a művészeteknek. bartók és kodály zenei és pedagógiai hagyományainak ápolására, a magyar zeneoktatás széleskörű propagálására évről-évre megrendezik a dunakanyar nyári művészeti egyetemét, ahová a világ minden tájáról érkeznek a hallgatók. a bazilika már hagyományos orgonahangversenyei épp úgy sok látogatót vonzanak, mint a vármuzeum „ sétáló „ hangversenyei, amelyeken a középkori termekhez kapcsolódó korszak zenedarabokat szólaltatnak meg. sok más hangversenyt rendeznek évről-évre, és ezeken gyakran szerepel a gitárművészet, is. így kapott helyet az ezeréves évforduló gadag programjában a gitárfesztivál, amely egyben esztergom hagyományait is ápolja. a középkorban ismeretes pengetős hangszerek mesterei ugyanis gyakran megfordultak a városban, a gitár pedig az összes pengetős hangszerek hangszervilágát magába foglalja.

/ folyt. köv./

14.50/ju

1540

- 45 -

bb 54. / nemzetközi gitárfesztivált és ... 1. folyt./-ju

erről beszélt a sajtótájékoztató bevezetőjében homor im-réné, a városi tanács elnökhelyettese, majd szendrey-karper lászló gitárművész, a zeneművészeti főiskola tanára, aki ismertette a rendezvény-sorozatot. ilyen zenei eseményre a világon első ízben kerül sor. olaszországban és spanyolországban rendszeresen szerveznek ugynevezett mesterkurzusokat, de ez más jellegű lesz. a világon mintegy 60-80 millióra tehető azoknak a fiataloknak a száma, akik ezt a hangszeret pengetik. bár nagy részük nem a klasszikus zenét műveli, de a fesztiválnak éppen az a célja, hogy ezt kedveltesse meg a jelentkezőkkel.

a kéthetes programban egymást követik majd a hangversenyek. a középkori várpalota termeiben cigány györgy kalauzolásával két- naponként adnak ,, setáló,, hangversenyt a szeminárium részvevői. műsorukon a szabadon választott művek mellett saját országuk népzenei feldolgozásából is kell egy darabot választani- ok, és kötelezően elő kell adniok bartók-szendrey: ,, gyermekek- nek,, című sorozatából legalább két művet. a cél az, hogy a gitá- rosok világszerte megismerjék bartók zenevilágát. a jelentkezők megkapják mind a 60 kottát, és teljesítésük szerint választanak az egyszerűbb, az igényesebb és a virtuóz játékot igénylő dara- bok közül. a fesztivál kiemelkedő eseménye lesz az a záróhangver- seny, amelyet a résztvevőkből alakuló együttes-gitárzenekar szó- laltat majd meg. farkas ferenc kossuth-díjas kiváló művésznak a jubileumi évfordulóra komponált művét is bemutatják majd. az esztergomi városi tanács azokat a résztvevőket, akik valamelyik hangversenyen fellépnek, mentesíti a részvételi díjtól.

a hangversenyekkel párhuzamosan folyó szemináriumokon a zeneművészeti főiskola tanárai és zene tudósok tartanak elő- adást a magyar zenei életéről, a magyar népzeneiről, valamint a magyar gitároktatás és zeneoktatás összefüggéseiről. sok más rendezvény is gazdagítja a programot. többek között a nemzeti muzeum értékes hangszereiből rendeznek kiállítást.

már az előzetes érdeklődés alapján sok résztvevőre számí- tanak a világ minden tájáról. a városi tanács külföldi zenetudósokat is meghív, és számukra tapasztalatcserét szervez. a gitározás tör- ténésében ez lesz az első ilyen pedagógiai jellegű összejövetel. /mt1

--

15.10/ju

- 46 -

15 80

m

bb 55. a béke világtanács

pá hi bh hgy

1973. február 16.

kairóban megtartott elnökségi csoportüléséről sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára és dr. káldy zoltán püspök, a bvt tagjai pénteken visszaérkeztek budapestre./mt1/

--

bb 56. négy millió rubel értékű kábelgép diósgyőrből a szovjetunióba

vid kz bh hgy

1973. február 16.

körülbelül tíz év óta szoros együttműködés van a kábelgépeket gyártó diósgyőri gépgyár és a szovjetunió villamosipari minisz- tériumának kábelipari főosztálya között. a gyümölcsöző tudományos együttműködés keretében tervezett kábelgépekből az utóbbi három évben több mint kétszázötvenmillió forint értékűt vásárolt a szov- jet partner. az idén a szovjet villamosipar több mint 350 külön- böző típusu kábelgépet rendelt mintegy 4 millió rubel értékben diós- győrből. a tervezők együttműködése is újabb eredményt hozott. készen van öt világszínvonalu kábelgép kísérleti példánya. ezeket a közeljövőben - üzemszerű kipróbálásra - a szovjetunióba szállítják. az ott szerzett műszaki tapasztalatok alapján kezdik meg a sorozat- gyártásukat./mt1/

--

bb 57. a magyar-szovjet együttműködés jegyében - befejező szakaszába lépett a dunai vasmű folyamatos öntőművének szerelése

vid ká bh hgy

1973. február 16.

a dunai vasmű, hazánk legnagyobb kohászati kombinátja az idén újabb üzemmel bővül: az év végére elkészül a két öntőgépes folyamatos öntőmű. elkészült az üzem nagycsarnoka, energia- és vízellátó, reveülepitő, hőkicserélő egysége, valamint más kisegítő üzeme, előrehaladt a gépszerelés, befejeződött az öntő- csarnok második órásdarujának terhelési próbája is. /folyt. köv./

- 47 -

15.25 bh

15 80

bb 57./ a magyar-szovjet / folyt. / bh

a 280 tonnás szovjet nagydaru 70 tonnás tulsulyt birt el, megfelelt az emelőberendezés 100 és 16 tonnás két emelőmacskája is. most már mindkét óriásdaru részt vesz az üzem szerelésében. az új kohászati üzem több mint egymilliárd forint beruházással épül és évi 800 000 tonna öntési kapacitással rendelkezik. az öntőmű első egységét az év közepén, a második öntőgépet az év végén helyezik üzembe. a szovjet tervezésű létesítmény 13 tonnás bugákat önt és a hengerlés folyamatából kiiktatható egy művelet.

a dunaujvárosi kohászati kombinát teljes egészében szovjet vasércet dolgoz fel. 1972-ben egymillió 91 ezer tonna érc érkezett uszályokon a dunaujvárosi kikötőbe krivoj rogból és emellett 109 ezer tonna donyeci szenet is felhasználtak. a gyáróriás termelése tavaly minden eddigi szintet meghaladott: 7,4 milliárd forint termelési értéket állított elő. a melegen hengerelt lemez mennyisége meghaladta az egymillió tonnát.

az idén a folyamatos öntőmű-kapacitásához igazítják a henger-
mű berendezéseit is; az év második felében hozzákezdnek a meleg-
hengermű rekonstrukciójához. átépítik a tolókemencét, újabb lemez-
tekerőberendezést állítanak üzembe és tárgyalásokat folytatnak
szovjet gépgyárakkal a második előnyújtó hengerállvány szállításáról.
/mti/

--

bb 58. ülést tartott az országgyűlési képviselők szabolcs-szatmár
megyei csoportja

vid fm bh hgy

1973. február 16.

pénteken fehérgyarmaton ülésezett az országgyűlési képviselők
szabolcs-szatmár megyei csoportja. az ülésen dr. fekszi istván,
a csoport vezetője tartott tájékoztatót a parlament múlt évi mun-
kájáról, a szabolcsi képviselők tevékenységéről, majd megbeszéltek
az idei munkaprogramot. ezután a tanácstagi választások előkészü-
leteiről dr. körössy kálmán, a hazafias népfront megyei bizottsá-
gának politikai munkatársa, az 1970. évi szamosközi árvíz-sújtotta
terület újjáépítéséről körtély sándor, a megyei tanács tervosztályá-
nak vezetője és dr. vityi tibor, az építési osztály helyettes veze-
tője tájékoztatta a képviselőket. /mti/

--

- 48 -

15.32 bh

16 15

bb 59. szállítószalag helyett szivattyu - sorozatban készülnek
a betonszivattyuk sopronban

vid kz mné bh hgy

1973. február 16.

nszk-ból vásárolt licenc felhasználásával nagyteljesítményű
betonszivattyuk sorozatgyártását kezdték meg pénteken az építő-
ipari gépgyártó vállalat soproni gyárában. az idén 11-et készítenek
e korszerű berendezésből. óránként 16-20 köbméter betont továbbí-
tanak 90 méter magasra vagy 400 méter távolságra. a gép feleslegessé
teszi a szállítószalagok és több más eddig használt betonszállító
eszköz alkalmazását. az első sopronban készült betonszivattyukat a
fővárosban állítják munkába. az egyiket lakásépítésnél, a másikat
pedig a gellérthegy 10 000 köbméteres víztároló építésénél hasz-
nálják majd. /mti/

--

bb 60. eltemették gozmány györgyöt

t ró gg hi bh hgy

1973. február 16.

pénteken a farkasréti temetőben nagy részvét mellett helyezték
örök nyugalomra gozmány györgy színművészt. zoltán pál dramaturg,
az operettszínház igazgatója és társulata, homm pál színművész
a pályatársak, kolozsvári andor a filmírók nevében bucsuzott az
elhunytól. /mti/

--

bb 61. kiállítás és ünnepség mosonmagyaróvárott a magyar-szovjet
barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés
aláírásának 25. évfordulója alkalmából

vid pá fm bh hgy

1973. február 16.

a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége, az mszmp
győr-sopron megyei bizottsága, valamint a mosonmagyaróvári gép-
gyár mszbt-tagcsoportja pénteken a gyárban ünnepséget rendezett a
magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyuj-
tási szerződés aláírásának 25. évfordulója alkalmából.

az ünnepség résztvevőit s az elnökséget - amelynek soraiban
helyet foglalt garai károly, az mszmp városi bizottságának első
titkára, a megyei pártbizottság, a városi tanács és a társadalmi
szervek képviselői, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet
csapatok képviselői - tóth zoltán, a gyár mszbt-tagcsoportjának
ügyvezető elnöke üdvözölte.

/folyt. köv./

- 49 -

1.5.55 bh

16 20

bb 61. /kiállítás és ... folyt./ bh

ezt követően gesztesi józsef, az mszbt országos elnökségének tagja, a győri tanítóképző intézet igazgatója mondott ünnepi beszédet. méltatta a 25 évvel ezelőtt megkötött szerződés jelentőségét, s elmondta, hogy a megyei üzemeiben, termelőszövetkezetekben, intézményeiben már 20 mszbt-tagcsoport működik eredményesen, és újabb tíz tagcsoport megalakulása van folyamatban. közölte, hogy néhány hónappal ezelőtt a megye testvéri kapcsolatot létesített az örmény szocialista köztársaság jereváni területével. utalt arra, hogy nem véletlenül került sor a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban a megye első ilyen jellegű jubileumi ünnepségére; az ország egyik legrégebb, 116 éves multtal rendelkező mezőgazdasági gépgyára ugyanis szoros kereskedelmi kapcsolatban áll a szovjetunióval.

ezt követően megnyitották azt a kiállítást, amely részben a magyar-szovjet barátság 25 éves történetét, részben pedig a gyárnak a szovjetunió kereskedelmi vállalataival fennálló kapcsolatát szemlélteti./mti/

..-

bb 62. szakmunkástanulók könyvtára

vid fm bh hg y

1973. február 16.

a miskolci 10. számú szakmunkásképző intézetben több mint kétezer fiatal csaknem harmincféle szakmát tanul. a fiatalok művelődésének előmozdítására az intézet igazgatósága - a tanulók segítségével - könyvtárat, valamint művelődési termet létesített, amelyek átadására pénteken kerül sor.

a szabadpolcos könyvtárban ötezer szépirodalmi mű és szakkönyv áll rendelkezésre./mti/

..-

bb 64. felhasználható 17 óraker!

a szovjetunióban végzett szakemberek találkozója szolnokon

vid fm bh la

1973. február 16.

szolnokon, a hazafias népfront barátság klubjában pénteken ünnepi találkozót rendeztek a szovjetunió egyetemlein, főiskoláin végzett szakemberek. megemlékeztek a magyar-szovjet baráti társaság megalakulásának 15. évfordulójáról, majd a xx. század szovjet irodalmából hallgattak meg részleteket a varga katalin gimnázium és szakközépiskola diákjainak tolmácsolásában./mti/

..-
- 50 -

16.35 bh

1646

bb 63.nagygyűlés az egyesült izzóban

t ff/gg/ny hi la

1973. február 16.

péntek délután újpesten, az egyesült izzóban nagygyűlést rendezett az mszmp központi bizottsága, a minisztertanács, a magyar-szovjet baráti társaság és a hazafias népfront országos tanácsa a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 25. évfordulója alkalmából.

a nagygyűlés elnökségében foglalt helyet apró antal, az országgyűlés elnöke, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke, gáspár sándor, a szot főtitkára, az elnöki tanács helyettes elnöke, németh károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az elnöki tanács tagja, az mszmp politikai bizottságának tagjai; dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. korom Mihály igazságügyminiszter, párdi imre, az országos tervehivatal elnöke, roska istván külügyminiszterhelyettes, nagy mária az mszbt főtitkára, bencsik istván, a hazafias népfront főtitkára, dr. balogh józsefné, a iv. kerületi népfront-bizottság tagja, barócsi margit munkás, bolla jánosné munkás, dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója, földes ernőné, a duna cipőgyár pártbizottságának titkára, horváth pál, az egyesült izzó vezérigazgatóhelyettese, hujber károlyné munkás, kepler mártonné munkás, markó lászlóné munkás, maroscsik sándorné munkás, pál lászló, az egyesült izzó kisz bizottságának titkára, pohánka lászló, az egyesült izzó szb-titkára, somogyi imre, a iv. kerületi pártbizottság első titkára, somosi józsef, a iv. kerületi tanács elnökhelyettese, sugár györgy, az egyesült izzó pártbizottságának titkára, és viszmeg istvánné munkás.

ugyancsak az elnökségben foglalt helyet v.j. pavlov, az szkp központi bizottságának tagja, a szovjetunió magyarországi nagykövete, sz.sz. nevozilov, a szovjet-magyar baráti társaság elnökhelyettese, az szmbt hazánkban tartózkodó delegációjának vezetője, i.ty. zamercev vezérőrnagy, budapest első szovjet városparancsnoka, az szmbt küldöttség tagja.

a himnuszok hangjai után bitskey tiber szírművész elszavalta váci mihály ,, kelet felől,, című versét, majd apró antal mondott megnyitó beszédet.

/folyt köv/
16.40/ny

-51-

1650

bb 63. / nagygyűlésfolyt/ny

- hazánk és népünk számára nagy jelentőségű évfordulóhoz érkezünk, - mondotta. február 18-án lesz 25 éve annak, hogy a két ország kormányának képviselői aláírták moszkvában a magyar népköztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződést.

- ma, amikor e szerződés megkötésének negyedszázados jubileumát ünnepeljük, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság minisztertanácsa, a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége és a hazafias népfrent országos tanácsa nevében szeretettel köszöntöm nagygyűlésünk valamennyi résztvevőjét, és külön üdvözlöm, mint házigazdákat, az egyesült izzó dolgozóit.

a gyár felszabadulás utáni története szervesen kapcsolódik a szovjetunióhoz, a szovjetunióval való szoros gazdasági, műszaki-tudományos együttműködéshez.

apró antal ezután a nagygyűlés résztvevői nevében szeretettel köszöntötte a szovjet vendégeket, majd hangsúlyozta:

- az elmúlt negyedszázad során a magyar nép életéből, mindennapi munkájából fakadó tapasztalatok tanúsítják, hogy népünk boldogulása, hazánk szabadsága és függetlensége szempontjából felbecsülhetetlen jelentőségű az a barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés, amelynek 25. évfordulóját most ünnepeljük. a fiatalabb nemzedékek - amelyek soraiból e nagygyűlésen is szép számmal vannak jelen - már csak tankönyvekből, újságcikkekből, visszaemlékezésekből és történelmi tanulmányokból ismerik, milyen volt a helyzet hazánkban a felszabadulást követő időszakban. mi, idősebbek azonban, akik tevékeny részesei voltunk az újjáépítésnek, a rendkívül kiélezett osztályharcnak, jól emlékszünk rá, milyen megoldhatatlannak látszó nehézségek álltak előttünk.

- hogyan is tudtuk volna égető gondjainkat megoldani, hogyan is teremthettük volna meg az új társadalom felépítésének politikai és anyagi feltételeit, ha nem áll mellettünk önzetlen, baráti segítséggel a szovjetunió. a szovjetunióban olyan nagyhatalmat vallhatunk szövetségesünknek, amely az emberiség legjobbjainak évszázados vágyait valósítja meg. olyan szövetségnek vagyunk részesei, amely által a társadalmi haladás élvonalában haladhatunk. e gondolatok jegyében ünnepi ülésünket megnyitom.
/folyt köv/
16.45/ny

-52-

16.45

bb 63. / nagygyűlés2.folyt/ny

ezután gáspár sándor mondott ünnepi beszédet. /beszédét előző kiadásainkban már közöltük, az embergót feloldjuk/.

gáspár sándor nagy tetszéssel fogadott beszéde után a vasas központi művészegyüttes énekkara munkásdalokat adott elő, majd az internacionalé hangjaival ért véget a nagygyűlés.
/mti/

-. -

bb 65. bővült a mezőgazdasági biztosítás kockázati köre - módosították a növénybiztosítás néhány feltételét

i kf mm ie bh la

1973. február 016.

a korszerű termelési eljárások anyagi biztonságát segíti az állami biztosító intézkedése, amely 1973-tól - a mezőgazdasági üzemek igényeinek megfelelően - módosította a növénybiztosítás néhány feltételét.

a piacon egyre keresettebb a korai zöldségféle, amelynek korszerű technológiája, a tüzdelt palántázás nagyobb hozamot ígér ugyan, viszont nagyobb a kockázat, a károsodás, ha az ilyen módon termesztett növény elpusztul. ezért a biztosító, ha tavaszi fagy vagy jégverés teszi tönkre a korai zöldségféléket, a palántákért az eddigi 5 fillér helyett 10 fillért térít.

népgazdasági érdek a cukorrépa-termelés növelése, a hozzá szükséges nagyüzemi magtermesztés gazdaságos technológiája, a korai vetés, az ugynevezett átteleltetési módszer azonban a téli fagyveszély miatt kockázatos. a biztosító 1973-tól ezt a kockázatot átvállalja a termelőktől azáltal, hogy az ilyen módon termesztett cukorrépa, illetve dugványrépa téli elpusztulásos kárait megtéríti.

a tapasztalatok és az igények alapján módosítottak néhány kockázati határidőt is. a szélvihar miatt bekövetkező szempergési károk megtérítésének időtartalmát az aratás megkezdését követő 21 napról 30 napra növelték. meghosszabbították a téli fagykárnál és a belvízkároknál a felülvetésre megszabott határidőt korábbi 10 napról 30 napra. /mti/

-. -

- 53 -

16.55 bh

14.00

bb 66. árad az ipoly - a duna is több vizet kap

i sb fk ia bh la

1973. február 16.

az enyhe, nedves légtömegek 20-30 milliméternyi csapadékkal „szórták meg”, az ipoly völgyét és 18-20 milliméternyi csapadék hullott a mátra környékére is. az eső hatására az ipolyon áradás kezdődött, nógrádszakáll-nál a csütörtök reggel mért 72-ről péntek reggelig 234 centiméterre emelkedett a vízszint, de még elmaradt a legenyhébb árvízvédelmi fokozat, az elsőfoku készültség elrendelésére meghatározott szinttől is. a csapadékos légtömegek több utánpótlást adtak a duna csehszlovákiai mellékfolyóinak, s így a vízügyi előrejelzések szerint a következő néhány nap alatt budapest-nél a jelenlegi 161-ről 180-185 centiméterre emelkedik a folyó vízszintje.

a mátra környéki csapadék kisebb áradást indított el a zagyván és a tarnán, de ez a vízpótlás sem volt elég ahhoz, hogy teljesen megtöltse a két folyó medrét. az országban ugyszólván kivétel nélkül sekély most mindenegyik folyó, hiszen a medrüket még félig sem töltötte meg a víz./mti/

--

bb 67. elítélték a fatördelőket

vid kz bh la

1973 február 16.

hajdunánáson a városi tanács nagytermében tárgyalta pénteken a városi bíróság kökényesi imre husz éves és k. lajos 17 éves helybeli lakosok garázdasági ügyét. a két fiatalember január 17-én éjjel ittas állapotban vandál módon hetven facsemetét tördelt ki hajdunánás nemrégiben parkosított utcáján. a bíróság kökényesi imrét visszaesőként elkövetett garázdaság és rongálás miatt egy évi és tiz hónapi fegyházra ítélte. fiatalokru tettestár-sa nyolc hónapi, a fiatalokruak fegyházában letöltendő büntetést kapott. elrendelték ezenkívül az okozott kár megtérítését. az elítéltek enyhítésért fellebbeztek./mti/

--

bb 68. reprezentatív kiállítás fritz cremer szobrászművész alkotásaiból

t nm tr bh hi la

1973. február 16.

pénteken a műcsarnokban megnyílt fritz cremer-nek, a nemzetközileg ismert ndk-beli szobrász- és grafikusművésznek, szinte az v egész eddigi életművét bemutató tárlata. a kiállítást dr. aradi nóra, a magyar tudományos akadémia művészettörténeti kutatócsoportjának igazgatója nyitotta meg. ilku pál művelődésügyi miniszter-nek, dr. simó jenő művelődésügyi miniszter-helyettesnek, rosta endrének, a kki elnökének jelenlétében. ott volt dr. herbert piashke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is. /folyt. köv./

--
- 54 -

17.00 by

bb 68./reprezentatív ... folyt./ bh

a március 11-ig nyitvatartó tárlaton a művész mintegy 300 alkotásával /81 szobor, csaknem 100 litográfia, 70 rajz és 40 akvarell és pasztelkép/ ismerkedhet meg fővárosunk közönsége. mint a megnyitó előtt tartott sajtótájékoztatón kovács béla művészettörténész, a kiállítás rendezője, és a hazánkban tartózkodó fritz cremer elmondotta az újságíróknak, a neves szobrászművész alkotásai már 1958-ban és 1966-ban szerepeltek hazánkban. fritz cremer műveit az antifasiszta harcosok emlékéért idéző szobrait, portréit nem csupán az ndk-ban és a szocialista országokban ismerik, hanem többek között franciaországban, egyiptomban, olaszországban, dániában is.

fritz cremer négy évtizedes művészi tevékenységének egyik kiemelkedő alkotása az egykori buchenwaldi fasiszta koncentrációs tábor helyén felállított emlékmű. jelentősek még az ausztriai ravensbrück és mauthausen emlékhelyek számára készített szobrai, s a spanyolországi nemzetközi brigád elesett német katonáinak emlékműve. fritz cremer nem sokkal ezelőtt fejezte be a karl marx stadt-i városháza számára készített, galileo galilei-t ábrázoló művét, amely a jelenkor tudósának felelősségére figyelmeztet. a budapesti kiállításon a galilei-szobortervezet mellett különösen nagy érdeklődésre tarthat számot az „ötven éve októberben - a felemelkedő”, című monumentális alkotásának tervei. /mti/

--

bb 69. családirót itélt halára a legfelsőbb bíróság

1 b/tr/ny hi la

1973. február 16.

családi dráma ügyében itélkezett fellebbezés folytán a legfelsőbb bíróság: a 41 éves karsai mihályné kodák erzsébetet, és első házasságából származó 18 éves fiát, ujjvári lászlót vontak felelősségre. az asszony, akinek első házasságából négy gyermeke született, 1967-ben másodszor karsai mihály balkányi órásmesterhez ment feleségül. együtt éltek a gyerekekkel, s a családban emiatt gyakran volt veszekedés. a házaspár elhatározta, hogy az elmeintézetből nemrég hazatért 18 éves józsefet megölik. karsai baltát ragadott, s végzett a fiával. holttestét feldarabolták, elégették, majd karsainé a rendőrségen bejelentette, hogy fia ismeretlen helyre távozott. nem sokkal ezután a másik gyerek, a 17 éves miklós öngyilkos lett. az asszony szerette volna megszerezni a közösen épített, 150.000 forint értékű házat, és elmondta harmadik, lászló nevű gyermekének, hogy bátyját, józsefet a mostohaapa ölte meg. saját cselekményét viszont elhallgatta. hosszú időn át kérlette, biztatta a fiút, hogy az órásmestert tegyék el láb alól. tavaly február 18-én ájszaka a fiu- az anyja által előkészített baltával - kioltotta az alvó férfi életét. a nyomok eltüntetése után magukhoz vették az otthon talált pénzt és ékszereket, majd a fővárosba utaztak karsai testvééréhez névnapot ünnepelni.

/folyt köv/
17.10/ny

-55-

1730

bb 69. / családirótfolyt/ny

az ügyben első fokon eljáró nyíregyházi megyei bíróság karsai-
nét életfogytig tartó, ujbári Lászlót 12 évi fegyházra ítél-
te. a legfelsőbb bíróság részben megváltoztatta az elsőfoku ítél-
letet: karsai Mihályt több emberen, előre kitervelt módon,
nyereségvágyból elkövetett emberölésért halálra ítélte, ujbá-
ri László büntetését pedig helybenhagyta./mti/

--

bb 70. kitüntetés

pá/ny hi la

1973. február 16.

Balogh János akadémiai levelezőtagnak 60. születésnapja al-
kalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetés adományoz-
ta az elnöki tanács. a kitüntetést Erdély-Gruz Tibor, a magyar
tudományos akadémia elnöke pénteken adta át Láng István főtít-
kár-helyettes és Szentágothai János akadémikus jelenlétében./mti/

--

bb 71. vezetőképző tanfolyamok

pá/ny ie la

1973. február 16.

az országos vezetőképző központ három tanfolyama fejeződött
be pénteken.

Lázár György munkaügyi miniszter zárószavával ért véget a
dobogókői Nimród szállóban az államigazgatási vezetők második
négyhetes gazdaságirányítási tanfolyama, amelyet 35 minisztéri-
umi és országos főhatósági vezető végzett el.

az OKK székházában bezárult az oktatók tanfolyama, itt a kö-
zépszintű vállalati tanfolyamok 28 oktatója részesült továbbkép-
zésben. a megyei vállalati tanfolyami oktatók kéthetes tovább-
képző tanfolyamát 27-en végezték el./mti/

--

17.25/ny

-56-

1720

bb 73. belföldi híreink jegyzéke 13 órától 18 óráig!

bh la

1973. február 16.

41. megyei tanácsülés szombathelyen
42. tanácskozás az államigazgatási jogról
43. önkéntes rendőrök kitüntetése
44. barátsági est a szovjet hadsereg évf. alkalmából
45. budapesti csehszlovák kultúra
46. orosznyelvi tanulmányi verseny
47. balatonvidék vasuti közlekedése
48. hannoveri vásár
49. délszlávok tanácskozása
50. fijasági klubvezetők találkozója
51. ajkai üveggyár
52. kopernikusz jubileum
53. társadalmi munkával egerért
54. gitár-fesztivál
55. hazaérkezett sebestyén nándorné
56. kábelgép diósgyőrből a szovjetunióba
57. dunai vasmű folyamatos öntőműve
58. megyei képviselőcsoport ülés fehérgyarmaton
59. szállítószalag helyett szivattyú
60. eltemették gozmány Györgyöt
61. kiállítás és ünnepség mosonmagyaróvárott
62. szakmunkástanulók könyvtára
63. nagygyűlés az egyesült izzóban
64. szovjetunióban végzett szakemberek találkozója
65. mezőgazdasági biztosítás
66. árad az Ipoly
67. elitelt fatördelők
68. Fritz Cremer kiállítása
69. családirót ítéltek halálra
70. kitüntetés
71. vezetőképző tanfolyamok
72. malaysiai szakszervezeti delegáció
73. hírjegyzék

--

bb 74. szakács József

mm hi bh la

1973. február 16.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért
érdemrend kitüntetettje elhunyt. hamvainak elhelyezése február
20-án, kedden délután 3 órakor a kistérségi ujtemetőben lesz.

az MSZMP XIX. kerületi bizottsága

/mti/

--

- 57 -

18.10 bh

1820

bb 81. franciszek szlachcic elutazott ⁹budapestről

pá/ny hi la

1973. február 16.

franciszek szlachcic, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására február 14-16 között pártküldöttség élén látogatást tett hazánkban. f. szlachcic megbeszélést folytatott aczél györggyel, biszku bélaival, komócsin zoltánnal, az mszmp politikai bizottságának tagjaival, a központi bizottság titkáraival, a szivélyes, baráti légkörű megbeszéléseken a két párt képviselői kölcsönösen tájékoztatták egymást a szocializmus építésének tapasztalatairól, valamint a pártjaink és országaink közötti sokoldalú együttműködés továbbfejlesztéséről. a teljes nézetazonosság jegyében véleménycserét folytattak a nemzetközi helyzet, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről. f. szlachcic előadást tartott az mszmp kb politikai főiskoláján. látogatást tett bács-kiskun megyében, ahol találkozott romány pállal, a megyei pártbizottság első titkárával és más megyei vezetőkkel, meglátogatta a mezőgazdasági kutató intézetet.

franciszek szlachcic és kísérete pénteken este elutazott budapestről. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent aczél györgy. jelen volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

.b. M.

bb 75. magyar-koreai barátsági est regölyben

vid fm bh la

1973. február 16.

a koreai néphadsereg megalakulásának 25. évfordulója alkalmából magyar-koreai barátsági estet rendeztek pénteken a tolna megyei regölyben.

az ünnepi eseményen -- amelyen részt vett dr. vigh dezső, a megyei tanács elnökhelyettese, a tolna megyei pártbizottság tagja is, - csajbók kálmán, a hazafias népfront tolna megyei bizottságának titkára méltatta a koreai néphadsereg negyedszázados dicső multját. a magyar és a koreai nép barátságát. a találkozón felszólalt an gí szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa is./mti/

--

bb 76. hernádi gyula ,, antikrisztus,, című drámájának bemutatója pécsen

vid fm bh la

1973. február 16.

hernádi gyula ,, antikrisztus,, című drámájának ősbemutatóját pénteken este tartották meg a pécsi nemzeti színházban, ahol jelen volt a darab szerzője is. hernádi gyulát a mecsekfaljai város színháza avatta az elmúlt évben drámairóvá ,, falanszter,, című művének bemutatójával./mti/

--

- 58 -

bb 78. jász-nagykun farsang szolnok megyében

vid fm bh la

1973. február 16.

a farsangi népszokásokban gazdag szolnok megyében pénteken megkezdődött a negyedik jász-nagykun farsang eseménysorozata. a két hétig tartó vendéglátóipari ünnep nyitányaként a szolnoki aranylakat étteremben megtartotta alakuló közgyűlését a magyar szakácsok és cukrászok országos szövetségének jásznagykunsági helyi egyesülete. venesz józsef, az országos szövetség elnöke tartott előadást a korszerű táplálkozás vendéglátóipari feladatiról. több mint 40 szolnok, bács, békés és heves megyei szakácsmester, cukrász termékeiből hidegkonyhai és cukrászipari bemutató nyílt. este nagyszabású gasztro-bálta került sor, ahol kisorsolták a szakácsok és cukrászok remekeit./mti/

--

bb 77. gorkij ,, kispolgárok,, című színművének veszprémi bemutatója

vid/fm/ny la

1973. február 16.

a veszprémi petőfi színházban pénteken bemutatták makszim gorkij ,, kispolgárok,, című színművét, latinovits zoltán jászai-dijas rendezésében.

a darab főbb szerepeit iványi józsef, göndör klára, harkányi jános, majczen mária és cserhalmi györgy alakította. a díszleteket molnár péter, a jelmezeket pedig hruby mária tervezte./mti/

--

bb 79. centenáriumi vendéglátónapok a kapos étteremben

vid fm bh la

1973. február 16.

kaposvár várossá alakulásának századik évfordulója alkalmából a somogy megyei vendéglátó vállalat centenáriumi vendéglátó napokat rendez a megyeszékhelyen. ennek egyik kiemelkedő eseménye zajlott le pénteken este: a fejér megyei vendéglátó vállalat ,, ősfehérvár,, éttermének két kiváló szakácsa ,, vendégszerepelt,, a kapos szálló éttermében, ahol ez alkalommal különleges ételeket, csemegéket és móri bort szolgáltak fel./mti/

--

- 59 -

18.30 bh

18.30

1825

bb 72. malaysia szállítási szakszervezetének küldöttsége hazánkban

1 kf fk ie bh la

1973. február 16.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének meghívására david vethamut főtitkár vezetésével hazánkba érkezett a malaysiai szállítási dolgozók szakszervezetének küldöttsége. a malaysiai szakszervezeti delegáció magyarországi tartózkodása során tanulmányozza egyebek között a volán tröszt, valamint a budapesti közlekedési vállalat dolgozóinak élet- és munkakörülményeit, a szakszervezeti munka tapasztalatait.

a vendégek pénteken tárgyaltak a kszdsz vezetőivel./mti/

--

bb 80. jaroslav hasek est a csehszlovák klubban

t nm tr hi bh la

1973. február 16.

pénteken a budapesti csehszlovák klubban irodalmi estet rendeztek jaroslav hasek műveiből. a nagysikerű irodalmi összeállításban közreműködött dr. ka:fer istván, a magyar tudományos akadémia munkatársa, firon andrás újságíró, valamint az egyetemi színpad tagjai./mti/

--

bb 82. időjárásjelentés

mmé/ny la

1973. február 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. február 16-án, péntek 19.00 órakor

többfelé eső

tulnyomóan felhős idő, többfelé újabb eső, havaseső, a hegyeken havazás. mérsékelt, időnként élénk, a dunántúlon átmenetileg viharos északnyugati, északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 3-8 fok között./mti/

19.00/ny

--
-60-

1900

bb 83. fock jenő hazaérkezett csehszlovákiából

t bc/gg/ny la

1973. február 16.

fock jenő, a minisztertanács elnöke pénteken este hazaérkezett csehszlovákiai hivatalos baráti látogatásáról.

a minisztertanács elnökével együtt visszaérkeztek kíséretének tagjai: marjai józsef külügyminiszterhelyettes, hetényi istván, az országos tervehivatal elnökhelyettese, lakatos ernő, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökhelyettese, dr. kovács béla, az mszmp kb külügyi osztályának munkatársa és szakál dezső, a magyar-csehszlovák gazdasági vegyesbizottság titkára.

fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. csanádi györgy közlekedés-és postaügyi miniszter, péter jános külügyminiszter, dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője. jelen volt a fogadtatásnál dr. zoltán rabay, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője./mti/

--

bb 84. filmkocktél az ndk nagykövetségén

t vt fk bh la

1973. február 16.

willy meurer alezredes, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja - az ndk nemzeti néphadserege fennállásának közelgő 17. évfordulója alkalmából - péntek este filmvetítéssel egybekötött koktél rendezett a nagykövetségén. az eseményen jelen volt a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának számos tagja, valamint a társ fegyveres testületek több vezetője.

részt vettek az esten a budapesti diplomáciai képviseletek katonai és légügyi attaséi közül többen. ugyancsak megjelentek - b.p. ivanov vezérezredessel az élen - az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz tartozó parancsnokságának magasrangú képviselői. ott volt v.k. andrjuscenko altábornagy, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői főparancsnokságának magyarországi képviselője is.

az est során levetítettek egy katonai híradót, az ndk nemzeti néphadseregéről szóló, magyarul beszélő rövid filmet, valamint a német történelem egyik kiemelkedő festőművészeinek, lucas cranaachnak életművéről készített filmet./mti/

--
- 61 -

1950

bb 85. a MÁV és a vasutas szakszervezet vezetőinek tanácskozása

fk bh la

1973. február 16.

pénteken délután a MÁV vezérigazgatóságán, dr. Mészáros Károly miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója és vezető beosztású munkatársai, valamint Szabó Antal, a vasutas szakszervezet főtitkára és a szakszervezet titkárai kölcsönösen tájékoztatták egymást a vasut 1972. évi munkájáról és az idei feladatokról.

a MÁV és a szakszervezet vezetői a kollektív szerződés végrehajtásáról, a szociális beruházások helyzetéről, a lakásépítésről, a bérpolitikai intézkedésekről és a vasutas dolgozók 1972. évi munkája eredményeként várható részesedésről tárgyaltak. megállapították, hogy a vasuti utazószemélyzet munkaideje az előző évhez viszonyítva jelentősen csökkent és megvan a remény arra, hogy 1973. végéig sikerül elérni ebben a kategóriában a havi 210 órás szolgálati időt. /mti/

--

bb 86. dr. Horgos Gyula hazaérkezett Moszkvából

kg bh la

1973. február 16.

pénteken este hazaérkezett Moszkvából dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, aki a magyar-szovjet hosszútávú kohászati együttműködésről tárgyalt I. P. Kazanyec szovjet vaskohászati miniszterrel és a szovjet vaskohászat más vezetőivel. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent Kiss Ernő és dr. Betlej Sándor miniszterhelyettes. /mti/

--

- 62 -

b b 87. halálos villamosgázolás

1 ms fk bh la

1973. február 16.

pénteken a kora délutáni órákban a Kamara erdő és a Kőrberki dűlő keresztezésénél lévő villamos megállóban egy 41-es jelzésű villamosról, melyet a 24 éves Csintalan József vezetett - felszállás közben visszaesett és a kerekek alá került Jamrik Vendel 75 éves budapesti nyugdíjas. a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt. a balesetet az okozta, hogy Csintalan József korán indította el a villamost. a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

--

bb 88. a belföldi hírek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

bh la

1973. február 16.

- 74. elhunyt szakács József
 - 75. magyar-koreai barátsági est
 - 76. bemutató pécselt
 - 77. „kispolgárok„
 - 78. jász-nagykun farsang
 - 79. centenáriumi vendéglátónapok
 - 80. hasek est
 - 81. elutazott franciszkek szlachcic
 - 82. időjárásjelentés
 - 83. hazaérkezett Fock Jenő
 - 84. ndk filmkóktél
 - 85. MÁV és vasutas szakszervezet
 - 86. hazaérkezett dr. Horgos Gyula
 - 87. halálos villamosgázolás
 - 88. hírjegyzék
- /mti/

--

- v e g e -

főszerkesztő: Burján Sándor

ügyeletes szerkesztő: Halasi György

szerkesztők: Koncz Antal
Lakatos Erzsébet

- 63 -

2120